

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Metai Sav. XXVI
Dien. II

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c

CHICAGO, ILL., PANEDĖLIS, KOVO (March) 10 d., 1919 m.

No. 58

Nužudyta 200 Spartaku

Amerikonai mušasi Londone.

Anglija suėmė bolševikų laivus.

Buvo suokaltis ant Wilsono.

NUŽUDYTA 200 SPARTAKŲ.

Berlinas, kovo 9 d. Universal Cable praneša, kad du šimta ispartakų, dalyvavusių sukilime, tapo nužudyti per valdžios kariuomenę pėnųčioj.

Jie buvo sustatyti eilėje prie sienos ir nužudyti. Tai buvo žiauriausia mirties bausmė Vokietijos istorijoj.

Wolffo biuras praneša, kad praeitoje savaitėje laike mušių Berline yra užmuštų bei sužeistų virš tūkstančio.

AMERIKONAI MUŠASI LONDONE.

Londonas, kovo 9 d. Šiandien popiet įvyko riaušės, kuriose dalyvavo ir Amerikos kareiviai ir jureiviai, taipgi australiečiai ir kanadiečiai kareiviai. Tai buvo paprastas priešinimasis Londono policijai.

Kivirčas iškilo, kuomet policmonas pamaisė jureivių "crab game". Riaušėse yra sužeisti 5 policistai ir taipgi 5 Amerikos kareiviai bei jureiviai.

Pasekmėje visko 20 amerikony suareštuota ir uždaryta policijos stotyje.

Tuoį prisirinko apie stotį i 300 amerikony, kanadiečių ir australiečių kareivių bei jureivių ir pasiuntė delegaciją išgauti suareštuotuosius. Kuomet jiems atsakyta, tai jie pagrasino nuversti ir stotį ir šukaudami nuėjo?

ANGLAI SUĖMĖ BOLŠEVIKŲ LAIVUS.

Londonas, kovo 8 d. Pranešama, kad Kaspijos jurių rusiškas laivynas yra jau anglų kontrolėje.

Kaspijos jūroje visą laiką buvo nedidelis rusų kariškas laivynas.

Anglija pergabeno iš Indijos vandenyno per Mesopotamiją keletą mažesnių kariškų laivų į Kaspijos jūrą ir, po nekuriu laiku, apvaldė rusų kariškus laivus.

BUVO SUOKALBIS ANT PREZIDENTO.

New York, kovo 9 d. Tula Celia Fischer iš Newarko, suareštavus ją, papasakojo policijai, kad du metai atgal South Bathleheime buvo padaryta suokaltis užmušti prezidentą Wilsoną ir kitus augštus valdininkus.

Policija mano, kad Fisher namas buvo viena iš svarbesnių vietų aptarimui bolševikiško judėjimo Amerikoje.

BEJIEGIŲ AMERIKOS KAREIVIŲ 100,000.

Washington, kovo 8 d. Kariškoji vyriausybė apskaitliuoja, kad praėjusi karė atėmė spēkas apie 100,000 vyrų. Bet po rupestin-gam jų užlaikymui ir gydymui apie 80,000 galės užsiimti jų senaisiais ar panašiais darbais, gi apie 20,000 turės but specialiai lavinami, kad suteikus jiems progą uždarbiauti.

Taipgi pranešama, kad apie 13,000 bejiegių kareivių jau užsirašė mokintis tą ar kitą jiems prieinamą darbą.

AMERIKOS ARMIJA—200,000 DRAFTUOTŲ.

Washington, kovo 8 d. Generalas March, viršininkas generalio štabo, pranešė, kad karės departamentas planuoja turėti armiją iš 200,000 draftuotų vyrų ir priskirtų iš šalies gvardijos.

Bet pakol šis sumanymas nebus Kongreso užtvirtintas ar pamainytas kitu, tol Amerikos armijoje pasiliks 509,909. Kadangi Kongresas išsiskirstė neišrišęs armijos klausimo, tai karės štabas jau išdirbo planą palaikymui pusės milijono vyrų armijoje, be ko šiuo laiku apsieiti negalima.

SUFRANCUZĖJO 6,000 AMERIKONŲ.

Paryžius, kovo 8 d. Petit Journal praneša, kad 6,000 amerikony apsivedė su francuzėmis bėgyje vienų pereitų metų. Jaunosios yra daugumoj sodietės, arba dirbusios miesčiųkų įstai-gose.

UKRAJINIEČIAI MUŠA LENKUS.

Pozen, kovo 8 d. Čia pribuvo Lenkijos premieras Padarewski ir skundėsi taktininkų komisijai, kad ukrainiečiai labai spaudžia lenkus, ginančius Lembergą.

Padarewski užreikšė, kad lenkų legijonams yra būtina reikalinga nors amunicija, nes kitaip miesto puolimas yra neišvengiamas. O tas butų didelis smugis Lenkijai.

Aha, Pagavo...

Skrybėlė gali išrodyti bolševikiška, bet bolševizm o pamušalas yra anarchizmas. Dėdė Samas anarc histų šioj šalį nelaiko, ir gali prieit prie to, kad bolševikai bus deportuojami iš šalies, kaip anarchistai.

BERLINO STREIKAS UŽSIBAIGĖ.

Berlinas, kovo 8 d. Visuotinas streikas jau užsibaigė; visuotinę streiką užbaigti nubalsavo Berlio darbininkų federacija. Dauge-lis dirbtuvių jau pradėjo dirbti.

Užmušta 300.

Bet mušiai Berlio gatvėse, nežiurint atšaukto visuotino streiko, dar vis tęsėsi. Pagaliaus valdiška kariu-menė užatakavo Aleksanderplatz, kurį laikė sukilėliai, ir užvaldė jį. Paskmė mušio buvo 300 užmuštų ir apie 500 sužeistų; daktariškos pagalbos sunku dasišaukti.

Basle, kovo 8 d. Sulyg pranešimų iš Berlio, sukilimai Berline ir apeliokėje numalsinti. Perėjusi spartakų pusėn jureivių divizija ir dalis šalies gvardijos tapo nuginkluoti per valdišką kariuomenę.

Bus Daugelis Nužudyta.

Londonas, kovo 8 d. Iš Kopenhago pranešama, kad daugelis spartakų, revoliucijos vadų, kurie buvo suimti centre Berlio laike mušio, manoma, bus nuteisti mirtim.

Valdžios kariuomenė užėmė miesto viešųjų įstai-gų namus ir daugelį dirbtuvių.

REVOLIUCIJA PERU RESPUBLIKOJ.

Buenos Aires, kovo 8 d. Iš Santiago, Chili pranešama, kad 200 peruviečių aficierių ir kareivių tapo suareštuota mieste Lima po riaušių, kurios įvyko mieste. Tvirtinama, kad tai buvo daromi pirmi žingsniai prie revoliucijos Peru respublikoj.

NEBAUS KAIZERIO.

Paryžius, kovo 8 d. Taktininkų specialė komisija su radimui kaltininkų dėl pradėjimo karės yra nuomonės, kad valdžios centralių valstybių kaltos už iššaukimą šios karės, bet tarpe komisijos narių yra palinkimas nebausti kaltininkų fiziška bausme, ir tik pasitenkinti paskelbimu viešumon dėl moralio visuomenės teismo. Ypač amerikoni nepritaria fiziškai bausmei.

SUV. VALSTIJŲ LAIVYNAS PERSERGSI DALMATUS.

Washington, kovo 8 d. Iš Italijos pranešama, jog Suvienujų Valstijų admiralas Niblack, komandotojas SUV. Valstijų laivyno Adriatikos jūroje, perspėjo dalmatus, kad bus pavartota spēka už kiekvieną norą per vietos gyventojus įžeisti taktininkus.

PETROGRADE NUO BADO MIRĖ 100,000.

Berne, kovo 8 d. Bėgyje gruodžio ir sausio mėnesių Petrograde išmirė apie 100,000 ypatų. Tokį didelį mirtingumą pagimdė epidemija su badu. Šias žinias paduoda oficialis pranešimas, gautas iš Rusijos.

ČECHO-SLOVAKIJA KARĖS STOVYJE.

Pressburg, kovo 8 d. Čecho-Slovakijoje paskelbta karės stovis visoje šalyje. Tas daroma buk dėl vengrų vokiečių suokaltio, kurs yra susektas Čecho-Slovakijoje. Paskelbiant karės stovį manoma sustabdyti tolimesnį suokaltio plėtojimąsi ir nevoleisti prie betvarkės.

AMERIKOS ARMIJOJE NUSIZUDĖ 339.

Washington, kovo 8 d. Karės departamentas paduoda statistiką, kad nuo karės pradžios iki 21 diena vasario 1919 metų Suvienujų Valstijų armijoje atsitiko 339 sužudystės. Iš jų 193 atsitiko Suvienujose Valstijose ir 146 užjūryje. Sulyg apskaitliavimo tas padaro mažesnį nuosimtį sužudystėjų civiliam gyvenime už 1914, 1915 ir 1916 metus.

RIAUSĖS BELFASTE.

Belfast, Anglija, kovo 8. Sulyg pranešimo Universal Service Belfaste įvyko riaušės laike žaidimo 'football'. Anti-monarchistai giedojo respublikoniškas dainas. Įvyko muštynės tarp policijos ir riaušininų. Išmušta daug langų apeliokės pavilonų.

PRASIZENGUSIŲ DĖLĖI DRAFTO 29,000.

Seattle, Wash. Valdžios tyrinėtojas pranešė, kad valstijoje surasta apie 29,000 nuotikių, kur prasižengta prieš drafto taisykles. Didžiojo atsitikimų prasižengta mažmožiuose, tai jų prasižengimai nebus gvildinami, bet keli šimtai yra žymesnių prasižengimų prieš teises ir prasikaltusieji bus teisiami.

ORAS.

Chicagoje ir apeliokėje. Šiandien debesuota ir kiek šilčiau. Saulėtekis 6:11; Saulėleidis, 5:51. Mėnulis nusileis 2:19 ryto.

Vėliausios žinios iš Lietuvos.

Lietuvių Kariuomenė tik iš Parinktų Vyrų.

Isteigta Lietuvos Bankai, savi pinigai ir krasa.

Prūsų Lietuvių Atsišaukimas.

Žodis Amerikiečiams.

Lietuvių Informacijos Biuras Washington paduoda bus dokumentas begalo svar-sekančias vėliausias žinias, baus ir pažymėtino nuotikio Lietuvos istorijoje ir, kaip su tokiu, visuomenė privalo susipažinti.

Prūsų Lietuvių Laiškas.

(Vertimas iš vokiško teksto)
Lapkr. 16, 1918.

Prezidentui Valstijos Tar. p. Antanui Smetonai, Vilniuje.

Šiandien tapo isteigta mieste Tilžėje "Tautinė Taryba" Prūsų Lietuvos, kurios pirmininkus yra Dr Gaigalaitis. Valdyba toliaus susideda iš Viktoro Gailiaus, Erdmanno, Simonaičio ir Jono Vana-gaičio.

Didžiausias tikslas yra prisijungimas Prūsų Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos.

Kaip tik aplinkybės leis mes lauksime paramos nuo Valstijos (Vilniaus) Tarybos. Tuom tarpu mums butų labai svarbu žinoti, kaip i ši skirimas Prūsų Lietuvos žiuri Wil-sonas, Anglija ir Francu-zija.

Su didžiais linkėjimais (pasirašė): V. Gailius, Erdmann, Simoneit ir J. Vana-gaitis.

Apie Biurus Šveicarijoj.

Sekantis yra laiškas nuo p. Klimo, Lietuvos Valstijos Tarybos nario, kuris dabar randasi Šveicarijoje ir va-žiuoja Francuzijon, nes yra išrinktu dalyvauti Taikos Konferencijoje.

Amerikos Lietuvių Tar. Vykdomajam Kom. Pirm., p. T. Naruševičiui, Washingtone.

Labai man malonu gauti progos po tiek metų Tamsta parašyti keletą žodžių dėl bendrų mūsų reikalų. Dabar aš esu Berne ir laikiu leidimo įvažiuoti Paryžium, kur draug su užsienių reikalų ministru prof. Valdemaru ir p. Galvanausku esam įgalioję ginti prieš Taikos Konferenciją Lietuvos nepriegulmybę ir jos interesus. Skaudu tik darosi kad ne visi lietuviai šiu momentu moka supras mūsų istorinės valandės svarbumą ir rimtumą (Taša ant 2-ro pusl.)

G. Myers.

Vertė Ona.

Bolševikų "Industrialė Valdžia"

(Tąsa)

"Mokyklos, — tęsė leitenantas Brasol, — yra visiškai per bolševikus uždarytos ir nevartojamos, t. y., ne tikta universitetai, akademijos ir seminarijos, bet ir pradinės mokyklos uždarytos. Bolševikai teisingai savo žingsnį tuomet, kad buvęs mokytojas yra tik kapitalistų išradimas. Dono apigardoje, arti Novočerkasko, vasario mėnesį, 1918 m., bolševikai paliepė uždaryti visas pradinės mokyklas. Nepaisant to įsakymo, mokytojai ir vaikai ėjo į mokyklas. Rezultatas buvo tas, kad mokytojai ir mokiniai tuojuo liko sušaudyti. Didžiauma mokinių buvo nuo 12 iki 16 metų amžiaus.

"Beveik 70 nuoš. — gal ir daugiau — Rusijos darbininkų ir kareivių nemoka rašyti ir skaityti arba vos savo vardą šiaip-taip pasirašo; vienok bolševikai skerdžia tuos žmones, kurie gali kitus mokyti. Šimtai tūkstančių likoši šaltu krauju sušaudyti, — be jokio teismo, nes teismai visi uždaryti. Su moterimis elgiamasi be pasigailėjimo. Žaginimas moterų labai yra išsiplėtojęs. Žėvybinis gyvenimas ir esmynos išnaikinta ir kiekviena mergina, dasie kusi 17 m. amžiaus, turi atsiduoti ant pirmutinio pareikalavimo. Niekas vaikų nepaiso. Veik 90 iš kiekvieno 100 užgimusių kūdikių tuojuo miršta."

Atkeršijimas inteligentams.

"Pro-bolševikiški organai čia kaip ir Anglijoje, mėgina priparodyti, kad buvę bolševikų vadai "patyrė, kad dirbtuvių produkcija negalima palaikyti be pripažinimo ir ko-operacijos su technikos stabais." Tokie teoretikai, kaip Leninai ir Trocki, beabejo, tatau patyrė, knomet įvedimas jų teorijų turėjo tokias kruvinas ir bergždžias pasekmes. Jeigu jie yra tai patyrė, tai jų teorijas prisiema mesti į šalį. Vienok jų pasekėjai to nežino ir nenori apie tai žinoti, o juk jie dalykų stovi valdo.

Taigi, prašant kraštutinius persekiojimus, kuriais Rusijos inteligentai buvo kankinami bolševikų valdžios, ir kaip proto darbininkai randasi blogesniame padėjime, negu paprasti darbininkai ir kapitalistai, "Berliner Zeitung am Mittag" korespondentas Maskvoje sako to laikraščio laidoje iš spalio 13 d., 1918 m.

"Galų gale bolševikų valdžiai reikią gyvastis ar mirtis, — t. y., jeigu jiems pasisektų sušaukti su inteligentais antiek, kad būtų galima išvien veikti. Gaudinio budai, raudonasis teroras, užgrobinas namų ir drabužių, priverstinis darbas, kuriuo verčiama proto darbininkus valyti gatves ir t. t., negali sutaukinti inteligentų su dabartine valdžia. Ir skaitliučių inteligentų, kurie tapo nušauti per "nepaprastas komisijas," kaip kontr-revovoliucijonierius," arba vergai, siekia šimtų šimtų."

Visas pasaulis atsimina prezidento Wilsono telegramą, kuriame jisai kvietė visas neutrališkas šalis bendrai veikti ir protestuoti priešais "atvirai apskelbtą terorizmo kompaniją" Rusijoje, kur tūkstančiai ypatingai likosi sušaudyti be jokio teismo; kur blogai tvarkomai kalėjimai kinštinau pripildyti; kur kas naktį desėtaki Rusijos pliečių liekasi užmušti bei nu-

Žymus bolševikas apie bolševizmą.

Vieną žingėdžiausių sutraukų apie bolševikų valdymą parašė Oskar Tokoi, kuris buvo bolševikų vyriausio ministeriu, Suomijoje (Finlandijoje). Taisai raštas tilpo pilnai "New York Call," spalio 16 d., 1918 m., ir buvo prisiųstas per Archangelską, Rusijoje. Žemiaus paduotos citatos parodo, ką vienas bolševikų vadų mano apie bolševizmo pasekmes:

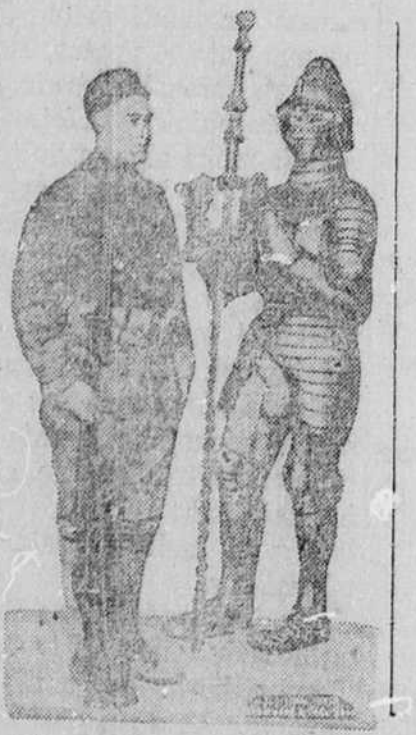
"Darbininkai, paliausoti nuo carizmo ir nagaikos, kurių didžiūma nemoka nei skaityti nei rašyti ir nieko nežino apie darugijos reikalus, visiškai nusostojo realiskumo pamato. Jų tinkamumas prie darbo ir poras dirbti visai dingo.

"Kada likosi įvesta teisė, kuri sako, kad jeigu dirbtuvė liekasi uždaryta, tai darbininkai turi gauti 6 savaitių ar 6 mėnesių algas iš aklo, tai pasėknė to buvo tokia, kad mažne visų dirbtuvių darbininkai nusprende dirbtuves uždaryti, ir kiekvienas atsiėmęs savo pinigų iškalno pastojų "pedlioriumi." Spekuliatorių skaičius padidėjo dešimteriopai, ir valdžia jau negali jų sukontroliuoti.

"Tokiū būdu, didelis skaičius darbininkų įstojo į spekuliatorių eiles ir tapo valdžios priešiniinkais. Toji dalis nedirbančių, kurie nėra gana gudrus tapti spekuliatoriais, neina dirbti užtai, kad valdžia remia bedarbius. žinoma, jie yra valdžios užtarėjais, bet laikui bėgant toji našta pasidarys tokia didelė, kad nežiurint kokia stipri valdžia būtų, ji turės žlugti. Pagaliaus, toji saujaalė kuri dirba, — dirba su tokiu įsitempimu, kad visa produkcija yra suirusi, netikusi ir ankščiau ar vėliau, toks padėjimas turės privesti prie bankruto.

Chuliganai ir vagiliai.

"Iš to viso aišku, kad, akivaizdoje tokio ekonominio padėjimo, visa drauginė tvarka yra suirusi. Suprantama, kad vos mažda dolis žmonių tegali remti tokią suirutę. Visi turintieji kiek nuosavybės yra valdžios priešiniinkai; prie šitų reikia pritaikyti ir mažesnius buržuus, amatinikus, vertelgos (biznierius) ir šiaip pelnytus, kurie gyvena iš to ką nuo žmonių išlupa. Visi inteligentai ir išmintingiesnieji darbininkai taipgi yra valdžios priešai.

Kareivis pirmiau ir dabar.

Detroito Skandalo Atbalsiai

(Tąsa iš pereito numerio)

puola, buti pasirįžusiems su vyskupo nusprendimu sutikti, o ne taip "bolševikiškai" tokius skandalus Bažnyčioje kelti, kas yra baisiausiu pažeminimu svetintaučių akyse lietuvių kaip lietuvių ir katalikų.

Susv. L. R. K. A. Dvas. Vad. Kun. N. J. Petkus.

KĄ DRAUGIJOS APIE TĄ SAKO.

Šitas štai kuopos raportas ir Dvasiško Vadovo nusprendimas ir iššaukė vietinių Detroito katalikiškų daugijų protestą.

Draugijų protestas, aprašęs visą to atsitimo istoriją, stipriai pabrėžia tą aplinkybę, kad kun. K. Skrypką meginės visą bėdą nukreipti ant vargoninko ir Vyčių, o neužsimena visai apie Maskaičiūtę, kuri, anot draugijų tvirtinimo, esanti vyriausia minėto skandalo priežastis. Aprašę patį atsitilimą bažnyčioje, draugijos proteste ir pranešime toliaus taip sako:

"Antrytojaus kun. K. Skrypką anglų reporteriams papasakojo, kad tai "anarchistai" — Vyčiai ir kitų draugijų nariai su juom taip pasielgė, o apie Maskaičiūtę, kuri niekad prie Vyčių nepriėmė, neprisiminė nei žodelio Vėliaus kun. K. Skrypką išpiko "varantus" Samavičienę, Grigaliauskui ir Gustaičiui, o apie Maskaičiūtę š-š-š!...

"Kada kun. K. Skrypkos teisme užklausta, kodėl jis neareštuoja Maskaičiukę, tai jis atsakė, kad jina yra "kreizi," ir kad jis ją padėsią į "durų" namus.

"Taigi 14 d. vasario Maskaičiūtės "razumą" ištyrė du universiteto profesorius daktaru ir jie teisme pripažino, kad jina yra protinga ir žino, ką sako bei ko reikalauja...

Vasario 25 d. pasibaigė teismas viršminėtų trijų ypatingų kun. K. Skrypkos kaip su Maskaičiute taip ir čia "prova pagrains." Dabar kun. K. Skrypa, visai neteisingai atstotęs parapijos komitetus, išvaikė iš bažnytinės svetainės kelių draugijų susirinkimus, apsiatė polimoniais ir taip sau "ramiai gyvena.

"Žmonės svietiskame teisme laimėję, drūčiai tikisi tokio laimėjimo ir dvasiskame teisme. Nežiurint to kun. K. Skrypkos ant darugijų bei nepatinkamų sau ypatingų neteisingo užsipildinėjimo ir lietuviškų laikraščių dalykų išskrikymo, viskas buvo dar pakenčiama. Bet štai "Garso" No. 8 kun. K. Skrypkos brolaivaikis Kristopaitis ir iš visų draugijų prašalintas Atkočiūnas (kurios kun. Petkus vadina kompetent. iskomis ypatomis"), visai neteisingai pavartodami Susivienijimo 171 kp. valdybos vardą, taip melagingai dalyką aprašė (mums yra žinoma, kad taji "dokumentą" pagaminio "asaba" "mandresnė," o jiedu tik pasirašė...), kad mums taji jų laišką ir kun. Petkaus prerašą skaitant, atrode, kad tai visai ne apie Detroito skandalą kalbama. Manoma, kad ir Kristopaitis su Atkočiūnu taji savo laišką "Garso" perskaitė (nes pasirašant matytis jo neskaitė) labai

nusigando, nes dabar iš gėdos tarpe lietuvių nei pasirodyti negali.

Kas gi yra tie kun. K. Skrypkos, mūsų korespondentų ir kun. Petkaus įtariamieji "bolševikai?" Štai jie:

1. P-ne Perminienė, kuri bažnyčios reikalams, kuri kavusi virš \$1,000.00, prie Tautos Fondo su stambia mokestim priguli jų visa šeimynę; laike prakalbų Dr. Bielskio aukojų Tėvynės reikalams iššyk \$250.00; daug yra aukavus Sv. Kazimiero vienolynui, "Darbininko" spaustuvei ir kitiems labdariniams tikslams.

2. — K. Abišala yra organizatorius ir pirmininkas S. L. R. K. A. 171 kp., daug pasidarbavęs Lietuvių Atstatymo Bendrovei ir kitose draugijose.

3. — F. Gustaitis yra čionai žinomas (net kun. K. Skrypkos seniaus pripažintas) kaip labai maldyngas, mandagus, doras ir pasišventęs drauginiam judėjimui vyras, kuris taip pat laike viršminėtų prakalbų Lietuvos reikalams iššyk paaukavo \$110.00.

Tad mės, žemiaus pasirašusieji, visų lietuvių katalikų vardu nariai bei atstovai šiomi pranešame Amerikos lietuvių visuomenei, kad Detroito skandalą sukėlė ne gerb. A. J. Aleksis, nes šis skandalas gi ne pirmojo atvykimo Detroitan, ne p. Perminienė, Abišala nei Gustaitis taip pat nei Susivienijimo nei Vyčių nei kitos draugijos bei jų nariai. Minėtam skandalui davė pradžią ir davedė jį iki pažeminančio svetintaučių akyse liudnam

galui pats kun. K. Skrypkas su savo buvusiu tarnaitu D. Maskaičiute. Taip pat protestuojame prieš šmeižimą Vyčių ir kitų draugijų narių, ką padarė kun. Skrypkas svetintaučių spaudoje, ir protestuojame prieš kun. Petkaus labai neapgalvotai ir netaktiškai padarytą nuosprendį pasiremiant ant melagių korespondentų Kristopaičio ir Atkočiūno pranešimo. Ir užreikiame, kad su kun. K. Skrypką ir jokių kompromisus neisime, bet nuolatai klabiname duris Jo Malonybės Vyskupo, kad paskirtų mūsų parapijai kitą dvasišką vadovą.

Pasirašo:

I šv. Jurgio draugijos nariai:

Jonas Kasevičius, Juozas Lenkaitis, Jurgis Salosavičius,

2. Sv. Antano Valdybos nariai:

Lco. Vinalis, Andrius Mišukietis, Juozapas Balnis.

3. Sv. Juozapo Valdybos nariai:

Juozapas Salasevičius, Matheo Varanauckas, Kazimieras Dainis.

4. S. L. R. K. A. 171 kp. Valdybos nariai:

K. Abišala, V. Mitkus, Jonas Nakas.

5. Sv. Onos Draugijos Atstovės:

Magde Viloniškiūtė, Elz. Vaispraitė, Teofilė Skambintė.

6. Lietuvos D. P. G. M. Sv. Dr. narės:

M. Kasevičienė, E. Mitkiūtė, Ona Šalaševičienė.

7. Vyčių 79 kp. Valdybos nariai:

Jonas Balčiūnas, Elz. Vainoraitė, Juozas Saukus.

8. Tautos Fondo 93 skir. Valdybos nariai:

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

vietaj bendrų reikalų, imaleistis į asmenines painiavas. Panašių dalykų, dejas, mės turime ir dabar Paryžiuje. Amerikiečių Tarybos, visos Lietuvos visuomenės vardu, prašyčiau todėl, kad jie, rimtai žiūrėdami į valandos rimtumą, augščiau atsitsotų už atskirų asmenų santikius ir per juos visi kaip vienas remtų mūsų bendrą bylą NEPRIKLAUSOMYBEI SU VILNIAUS SOSTINE APGINTI. Nes tai galima tik dabar, arba niekad.

Berne mės turime dabar įsteigę spaudos biurą, kuris turi platinti po spaudą tikras teisingas žinias apie Lietuvos kuriamąjį darbą. Todėl prašome jus vaduoti mūsų reikalą. Musų žinios eina daugiausia Šveicarijos agentūros firma (L.P.B.). Senasis Lausannos informacijinis biuras, jei dar ne-

likvidavosi, palieka visai privatinė įstaiga, kuri neturi ryšių nei su valdžia, nei su Taryba Lietuvoj. Mės nenorime šalinti žmonių nuo bendro darbo, jeigu jie moka ir pasižadėję tikrai pildo, kas yra mūsų valdžios nurodoma ir kas dera bendriems valstybės tikslams; bet mės negalime suvaldyti dažnai atskirų žmonių, kurie per daug saviškai žiuri į savo darbą ir nekartą kenkia bendram reikalui. Tai yra tikra bėda. Bet mės esame tikri, kad platesnioms lietuvių masėms remiant dabartinę Lietuvos valdžią ir josios organus, mums turi pasisekti sudaryti vieną atsakomą ir bendrą frontą, kuris iš priešų apgintų Lietuvos nepriklausomybę.

Atsiprašau, kad umai sužinojęs apie progą parašyti Tamistai laišką, nesusukubau daugiau painformuoti apie stovį. Laukiau kitos laimingesnės progos. Tuo tarpu,

Viso labo."

Skaitant p. Klimo laišką matyti, kad tai rašė Lietuvos sunus, kuriam tėvynės likimas už vis labjaisia rūpi. Ypač jo laiškas turėtų atidaryti ausis ir akis lietuviams socialistams, nes p. Klimas yra vienas iš žymesnių social-demokratų partijos vadų.

Lietuvių Inform. Biuras.

PAJIESKAU Antano Petronas, pasina iš Kauno red., Vilkmėrgės pavieto, Anykščių valsčiaus, Pažerių sodžiaus Turu labai svarbų reikalą. Malonėkite atsišaukti arba kas jį žino malonėkite pranešti už ką busi labai dėkingas. Girdėjau jog pirmą gyveną Lawrence, Mass. P. BALTRANAS, 616 W. 31st Street, Chicago, Ill.

Visiems "LIETUVOS" Skaitytojams

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS:

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei Metų \$3.50

Kitus Suv. Valst. Miestus:
Metams \$5.00
Pusei Metų \$3.00

Kanada Metams \$7.00
Kitas Šalis Metams \$8.00

Užsakydami "Lietuvą" ad resuokite taip:

'LIETUVA'

3253 S. MORGAN ST.

CHICAGO, ILL.

Jau išsiuntėme Sieninį Kalendorių. Tie, kurie jo negavo ikišiolei, teiksis atsišaukti tuojuo, tai mės prisijusime. Kurie nėra mūsų laikraščio skaitytojai, ir nori gauti mūsų Sieninį Kalendorių dykai, lai užsisako "Lietuvos" Dienraštį.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, Čekiu arba pinigais prisiųsk mums.

"LIETUVA," 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau

siuntinėti dienraštį "Lietuvą" permet.

Vardas..... Pravardė.....

Stubos num..... Gatvė.....

Miestas..... Valstija.....

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

VILNIUJE.

Grižo Lietuvon iš Rusijos: kun. dr. Pranas Kuraitis, Seinų seminarijos profesorius, kun. Vladislavas Jurgutis, Kauniskės Žemaičių seminarijos profesorius, ir kun. Vaitkus.

Vilkaviškis. (Suv. gub.)

Birželio 16 dieną vietos "Žiburio" skyrius šventė iškilmingai savo metinę šventę. Pamaldas (mišias) laikė kunigas V. Vaičiulis (vietos "Žiburio" skyriaus pirmininkas) dešimtą valandą ryto. Po pamaldų tas pats kunigas pasakė tai šventei pritaikantį pamokslą, parodydamas vaizdžiais ir gyvais palyginimais draugijų naudingumą. Neapsakomai buvo malonu matant, kaip visi vietos "Žiburio" nariai, kurių yra arti keturių šimtų, pasipuošę tam tyčia padirbtais tautinės spalvos ženkliais, tarytum vienos motinos vienai manantieji vaikai, puikiausioje tvarkoje dalyvavo minėtoje pamaldose.

Po pamaldų ir tam tikro pamokslų bažnyčioje, kurias laikė ir sakė vietinio slėpties pirmininkas kun. Vaičiulis, visi nariai susirinko į kinematografo salę, kuri buvo tai dienai nusamdyta ir papuosta.

Kunigas V. Vaičiulis, atidavęs posėdį, perskaitė susirinkimo programą, kurioje vietos jaunimo žaliūnais įėjo šie dalykai: pereitojo susirinkimo protokolo skaitymas; referato skaitymas; dainavimas, muziką, deklamacijos; pranešimas apie Mariampolės "Žiburio" draugijos Centro Valdybos pastangas Vilkaviškio gimnazijos reikalais, Lietuvos nepriklausomybės iškilmų klausimas; paaiškinimas apie pirmąją Lietuvos labdarinę loteriją.

Visas susirinkimas vienu balsu išreiškė didžiausią pagėdavimą, kad Vilkaviškyje būtų įsteigta lietuvių gimnazija, ir įgaliojo vietos skyriaus Valdybą tuo dalyku pasirūpinti ir jį įvykdyti.

Dėl Lietuvos nepriklausomybės iškilmų surengimo ir jose dalyvavimo susirinkimas nutarė, kad visi "Žiburio" draugijos nariai, bendrai su visais, dalyvautų Vilkaviškio iškilmėse; sudaryti tam tikrą nepartinę komisiją, kurioje visi bendrai dirbtų priruošiamąjį iškilmės darbą; įgalioti minėtąją komisiją pasirūpinti tautinėje lietuvių ir parinkti tam reikalingi iš apylinkės gyventojų aukų; savąją gi vėliavą "Žiburio" skyrius įsitaikys iš narių fondo.

Baigiant posėdį susirinkimas rankų plojimu ir atsisto jimu viešai išreiškė pilną pasitikėjimą Lietuvos Tarybai, ir po to choras padainavo Lietuvos himną.

A. Kaliny.

Vilkaviškis. Birželio 19 d. buvusios kitados gimnazijos bute įvyko daugiausia susipratusiųjų (labiausia jaunimo) lietuvių susirinkimas vadovaujant vietinei šviesos menei. Susirinkusieji tarėsi dėl tautos šventės Vilkaviškyje ir dėl delegatų į tokią pat šventę Vilniuje.

Viso žiems klausimas išrišti buvo išrinktos tam tikros komisijos.

Pas mus tautinis darbas eiti spartesniais žingsniais, jei į tuos darbus nebutų nėsama partinio raugo.

A. Kaliny.

Elksnėnai (Vilkaviškio apskr.) Šiame kaime yra mokykla ir gražus kapinynas, kuriame stovi medinė koplyčia.

Per metus čia esti bent kelias atlaides, į kuriuos atvažiuoja (iš Vilkaviškio) parapijos kunigai.

Bet kadangi ir parapijos ir kitas bažnyčias gana toli, Elksnėnų apylinkės žmonės nusprendė prašyti vyskupo duoti jiems kunigą ir steigti parapiją.

Pajėgų darbui ir lėšų yra prakankamai.

Aš.

Teatras Lietuvoje.

Korespondentai praneša, kad Lietuvoje buvo vaidinta balandžio 2 d. **Murmuose** Katinėnų parapijoje, Salgudiškių apskr. ("Degtinė", "Neužmokėjęs pabėgo", dainos) gegužės 9 d. **Prienuose**, Mariamp. apskr. ("Ponas ir mušikai", choras, žaislai. Gryno pelno gauta 318 mrk. 30 fen. 200 mrk. paskirta liaudies namams, 50 mrk. tautos reikalams — 68 mrk. 80 fen. kitam vakarui surengti) **Lukšiuose** Naumiesčio apskr. ("Dėdė atvažiuo", "Neatmezgamas mazgas", deklamacijos, žaislai); gegužės 20 d. **Erzvilke** ("Pirmasai degtinė"); gegužės 26 dien **Kamarunuose**, Kalesninkų parapijoje, Rodunės apskr. ("Ponas ir mušikai", dainos, žaislai, šokiai); birželio 9 d. **Rietave** ("Dumblynė", dainos, šokiai, Kalesninkuose, Radunės apskr. ("Katriutės gintarai", "Bragusis pabūčiavimas", dainavimas solo, choras); birželio 16 d. **Erzvilke** ("Velnias ne boba", "Tarnas įpainiojo"); **Stetiškio** Panevėžio apskr. ("Rytojaus diena", "Kvailia supras, akla pažins", "Du draugai" deklamacijos, žaislai); birželio 23 d. **Pasvalyje**, Joniškio apskr. ("Iš tamsos į šviesą", "Tarnas įpainiojo", pelnas skiriamas viešajam knygynui steigti); 30 d. **Plungėje** ("Auklėtojas sunkiam padėjimui", "Knarkia paliepus").

Rietavas. Blaivininkų knygynas naudojasi apie 360 žmonių, labiausiai — mergaitės. Laikraščių teigė 63, o parapija labai didelė.

Prieš Velykas buvo vieno ukiniško pavogę trejetą arklių, tačiau juos atrado.

Neseniai emė veikti, Labdarių Draugija. Vartotojų Dr. Putrėntas ir valdyba veda puikiai.

Vienlapis.

Vilkija, Kauno ap. Musų jaunimo kuopelė turi knygyną ir du šimtus skaitytojų, su rengė du vakarus, trečias buvo liepos 14 d. Laikraščių kiek sumažėjo per vasaros darbymeitę. Taigi ne visa jau taip bloga, kaip žvirblis rašo No. 69.

V. J. Kuopelė.

Kupiškis. Draugijų žvilgsniu Kupiškis dar ne paskutinėje vietoje. Svetimo reikalas irgi ne mažai čia rūpinamasi: yra progimnazija, pradedamųjų mokyklų net kelios, ir dar manoma kursai suaugusiems įsteigti. Tik ne-

žinia kodėl apie Kupiškio teatrą nieko negirdėti, nors kitados Kupiškis buvo žymus vakarietis, spektakliais ir t. t. Seniau kuomet Kupiškyje bemaž visai nebuvo, o jei bū o, tai tik mažai lietuvių inteligentų, tai tuo net supratimu ir sugebėjimu.

Bet, dabar, apsigyvenus čia ne mažam mokytojų būreiui, manydama tatau geriau tiksliai mokytojams.

Vakarelis Kupiškyje labai galimas, nes čia yra ir tinka mas choras ir artistų-mėgėjų taip pat užtektų.

Pipiras.

Jeznas, Atytaus ap. 9 VII buvo visuotinis parapijos susirinkimas vienu balsu nutarta dalyvauti Nepriklausomos Lietuvos paskelbimo šventėje Vilniuje. Išrinkta 3 pasiuntiniai: mok. A. Majus J. Klimavičius ir Ščensnavičius arba jo vieton K. Valatkevičius. Jezne švęsti išrinkta komisija iš 5 žmonių. Paskui sudaryti skyrius Lietuvių Draugijos dėl karo nukentėjusiems šelpiti. Buvo gerų išpuodžių.

Homo.

Grušlaukė, Kretingos ap. Grušlaukiečiai ligi šiol buvo, kaip Dievo užkrošnyje. Karo vėselas mūsų visai neužkludė, kas buvo karan ką išleis, daugumą jų atgal susilaukė.

Geg. 27 d. plėšikai užpuolė Narmantų ukinišką P. Anužį, primušė ir atėmė 3,000 rub. Žmonės nuo to labai įsi bailino. **K. Liutarozas.**

Paskyrai, Vadžgirio p. "Gyvojo Rožanciaus" čia te susidare vienas vainikėlis. "L. Aidė" gauname tris ir "T. Sargo" keletą. "Kas, iš tu laikraščiu: bene duos jie daonos, Tiesa, laikraščiai nekiša stačiai į dantis duonos, užtat mokina, kaip jos daugiau rudenį gavus.

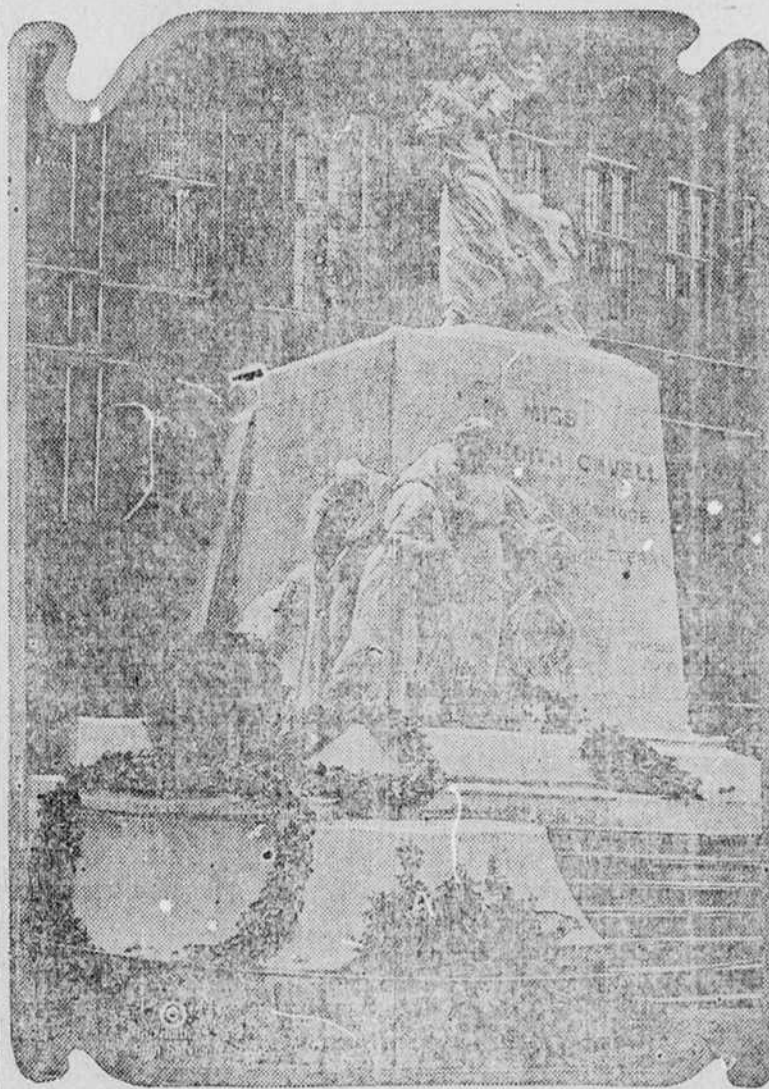
Iz. Vinkeliukas.

Gėtautai, (Joniškio apskr.) Šiame kaime nemažai yra jaunimo. Seniau čia jaunimas gana buvo įpratęs į vakaruškas. Bet dabar, jau pradėjus šviesos aušrai rodytis, ir mūsų jaunuomenė bunda iš to miego. Tik skauda darosi klausant, kaip iš šalies yra pajaukiami praklėsnes jaunuomenės geri norai. Už vis labiausia rūpi švietimo darbas merginoms; vaikiniai kol kas beveik niekų pliaukšti ir švilpami laiką leisti. Tik mažas burelis susispietė: viso labo 10 merginų ir įvairių knygų, pakalba apie šios valandos reikalus rimtai ir pažaidžia tautinių žaislų. Yra vilties kad ir tie jaunuoliai, kurie tokius susirinkimus tik šmeižti moka, susipras ir sekdamie geru pavyzdžiu, imsis su draugėmis ir draugais rimčiau galvoti ir dirbuoti. Gi sodžiaus merginos, šį gerą darbą pradėjusios, nenuleis rankų ir toliau stengsis, kaip tikros vaidelutės neduoti užgesti tam šviesos spinduliui, nors ir silpnai kol kas teži bančiam apniukusiose tėvynės padangėse.

Gėtautų Žiurkė.

Rimšė (Zarasų apskr.) Musų apylinkėje perdėm išsiplatinę vakaruškos, per kurias jaunimas tik ištvirksta. Tėvai turėtų pasirūpinti kad jų vaikai ypačiai dukters tokių vakaruškų nebelankytų.

Sesūčių gelbėtojas.

Monumentas Raudonojo Kryžiaus sesutei Edith Cavell projektamas pasta tyti Bruselyje Belgijoje.

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Kovo 2 d. šių metų draugystės Lietuvos Dukterų laikė savo mėnesinį susirinkimą. Aptarus bėgančius draugystės reikalus, buvo pranešta, kad viena draugystės narė Ona Rutkaitė randasi labai blogame padėjime, tai yra serga jau 5 mėnesiai. Taigi padaryta ant vietos kolektas dėl jos pašalpos. Aukavo šios draugijos narės po \$1.00: B. Dapkienė, P. Bandžienė, O. Žvirblienė, S. Bižauskienė, A. Išganaitienė, O. Dašienė, J. Arlauskaitė, O. Zapitaušienė, E. Mitkuvienė, M. Milkievičienė, M. Kasevičienė, V. Narkelienė, N. Juozunienė, O. Šalaševičienė, B. Venskaitė, J. Karpšienė, M. Valžienė. Kitos aukavo po 50 centų.

Viso suaukauta \$21.00. Pingai įteikti Onai Rutkaičiai, kuri išreiškė gilią ir širdingą padėką draugijos nariams, kurios užjautia nelaimingos merginos vargingą padėjimą.

P. Bandžienė.

SO. OMAHA, NEBR.

Bakasų balius.

Vasario 22 d. Washingtono dienotė buvo rengiamas taip vadinamas "bakasų" balius naudai lietuvių Gelbėjimo (turbut Centr. Komit. — Red.) ir Nepriklauomybės Fondų naudai. Žmonių atsilankė mažas būrelis, tik tie, kurie visuomet lankosi į geresnius vakarus, bet visi likosi pilnai patenkinti.

Vakaras buvo su tam tikru priruoštu dailės programėliu. Pirmiausiai buvo prakalba apie Jurgį Washingtoną, paskui sekė dainos deklamacijos ir paskui valgymas vakarienės. Reikia priminti, kad scena buvo gana gražiai papuosta vėliavomis ir didvyrių paveikslais. Tai vis pasidarbuota panelės Zigmančiūtės ir ponios V. Poškie- nės. Reiktų ir kitoms mūsų mergaitėms imti pavyzdį iš p-lės Zigmančiūtės, kuri eidama dienomis į High mokyklą vakarais vargsta padaro gražiausius darbus.

Ten Burys.

LAWRENCE, MASS.

Audinių darbininkai jau streikuoja penktą savaitę ir galo streiko dar nesimato. Mes Lawrence darbininkai reika-

laujame sutrumpinimo darbo valandų ir kad būtų mokesčiai tos pačios, kaip pirma buvo. Tai yra mūsų reikalaujame 8 valandų darbo dienos, o ne 56 valandų, kaip pirmiau, kad buvo.

Kompanijos darbininkų reikalavimus nenori išpildyti. Dabar eina didelė kova, abi pusės laikosi kiek galėdamos. Kada tas viskas pasibaigs, sunku pasakyti.

Miesto majoras pritraukė čionai visokių vaktų ir juos aprenę policininkų drabužiais. Jie kaip žvėrys jodinėja gatėmis, mindžioja streikierius.

Kovo 3 d. buvo streikierių didelis susirinkimas ir buvo renkami piliečių parašai dėl prašalinimo tos netikiosios extra policijos ir policijos viršininko.

Streikieriai prašo visuomenės paramos. Prašo aukų.

Reporteris P. Biliunas.

Žinios-Zinėlės.

Montreal, Mass. Katalikiškų draugysčių sanrišis sušinkime 12 vasario nutarė, kad dabar visuotinis seimas nereikalingas.

Collinsville, Ill. Buvo surengtas vakarietis. Suluošė "Katra neišmanė." Petruose buvo deklamacijų.

Rochester, N. Y. Vietos lietuvių bolševikai surengė vakarą pagerbimui vokiečių spartakų vadų Libknechto ir Rožės Luxemburg.

Rochester, N. Y. Tautos Fondo skyrius surengė vakarietę "Lietuvos Nepriklauomybės prietelių." Gera pavyko.

Binghamton, N. Y. Lietuviški bolševikai surengė prakalbas. Kalbėjo "Keleivio" redaktorius apie kunigus, vyskupus na ir jų... gaspadines. Nieko rimto nepasakė.

Milwaukee, Wis. Ant geležkelio bėgių rastas suvažinėtas jureivis. Pasirodė, kad tai buvo lietuvis Petras Žilinskas iš Great Lake Ill.

Paėjo iš Baisiagalos miestelio.

Waterbury, Conn. Socialistai Matas, Pruselaits ir Pleckaitis emė ir pasipriešino tūlam bolševikiškam sumanymui. Jie šaukiami pasiteisinimui ir gal buti bus suspenduoti iš...socializmo.

Kewanee, Ill. Mirė Jurgis Budzeika. Jis priklausė socialistų kuopon.

Rumford, Me. Tautos Fondo skyrius suroušė vakarą. Vaidinta buvo "J karužė jojant," "Už Tėvynę" ir "Dangus brangus." Buvo ir monologų.

Montello, Mass. Katalikų draugystės turėjo susirinkimą ir nutarė, kad dabar seimas nėra reikalingas.

W. Lynn, Mass. Čionai įvyko TMD. vietos apskričio susivaziavimas. Nusiskysta, kad nieko neveikiama.

Montello, Mass. "Liuosybės" choras buvo surengęs vakarą. Giedota daugiausia revoliucioniškų dainų.

Scanton, Pa. SLA. kupareikalavo iš SLA. centro, kad būtų leista visuotinam nubalsavimui uždėjimas mokeščių padengimui nedateklų del influenzos epidemijos.

Waukegan, Ill. Vyčių kuopa surengė koncertą. Pavyko vidutiniškai.

Milwaukee, Wis. Socialistai surengė patį sau prakalbas. Sunku buvo suprasti, ką kalbėtojai norėjo pasakyti ir ką siekti.

Wilkes-Barre, Pa. Advokatas J. Lopatto pasiūstas Francijon Taikos Konferencijon. Jis važiuoja ir C. Komiteto reikalais. Apie jo važiavimą vietos amerikonių spauda plačiai aprašė. Išvažiuo 8 kovo.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

"Varpas" Jūsų eilės labai gražiai parašytos, bet mes labai apgailestaujame, kad negalėsime sunaudoti, nes nevisur išlaiko eiliavimo taisykles. Meldžiame rašyti mums straipsnelių ar žinučių.

Poetui P. P. Negalėsime sunaudoti Jūsų eilės. Persilpnos.

REIKALINGAS

JAUNAS VYRAS, KALBANTIS ANGLISKAI, LIETUVISKAI, LENKISKAI IR SLAVISKAI, I MUSŲ AUTOMOBILINI SKYRIŲ UŽ KELIAUJANTĮ PARDAVĖ JĄ CHICAGOJE. GEISTINA, KAD TURĖTŲ GERĄ PAŽINTI TARPE ŽMONIŲ, IR BUTŲ APSIPAŽINĖS SU MIESTU. GERA UŽMOKESTIS.

Telefonuokite MAJESTIC 8095, klauskite MR. AVERY.

Dr. Virginia Narbut
Physician & Surgeon
3001 West 22nd Street
2111 Marshall Blvd.

Ofiso valandos:
2 iki 4 po piet
7 iki 9 vakar
Tel. Lawndale 660
Gyvenimės:
Tel. Rockwell 1681

"Lietuviškas Išradėjas".

Situo vadru išdavime nauja knygtė dėl išradėjų, taipinanti 20 pavelsių iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų, su aprašimais ir pavelsiais miestų New York'o ir Washington'o. Šią branzą knygtę, mes išsiunčiame kiekvienam ant pareikalavimo.

DYKAI

Jeigu Jus norite žinoti kiek turto žmonės prasygveno ir kiek dar galima prasygventi su pagalba naudingų išradimų, tai rašykite tuojau reikalaudami tos naudingos knygtės. Kaip išnval (eksperat) patenų, ... bandame išradimus D Y K A I. Rašykite:

American European Patent Offices Inc.

256 Broadway (LA.)
NEW YORK, N. Y.

MOKINKIS ANGLISKAI NAMIE.

Lengva Išmokti
30 lekcijų buvo \$10.00.
Dabar tik \$2.00.

Pataisome visas užduotis. Jei nepatiks, sugrąžinsime Jūsų pinigų. Jeigu nori greitai ir lengvai išmokti angliskai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai mokinkis savo namuose iš mūsų ypatingai tiksliai sutaisyto lekcijų. Jose istarimas angliskų žodžių ir vertimas lietuviskon kalbon yra paduota taip aiškiai ir praktiškai, kad kiekvienas išmoka be vargo.

Ant pabaigos kiekvienos lekcijos yra užduotis, kurią mokinkis išrašo ir pristūnčia mums dėl pataisyimo. Mes pataisome ir sugrąžiname mokiniui. Pirmo šito kurso kaina buvo \$10.00, o dabar paskyrėme 500 kursų po \$2., vien tik išplatinimui savo metodus, po to ir vėl bus \$10.00.

Užsirašyk šį kursą dabar—šįdien, kolei gali gauti už \$2.

Prisiek \$2 pinigais ir už 15 centų markų nusiuatimui, mes tuojau nusisime visas lekcijas. Jeigu lekcijos nepatiks, sugrąžink už tris dienas, mes nusisime atgal Jūsų pinigų.

Amr. College Prep. School
3103 So. Halsted St., Chicago, Ill.

FAMATYK GREITAI

Sėkanė s bargenus, kurie s netikėtu priežastimi parsiduoda labai pigiai, kas pasiskubins nupirkt, tai galės gerą pelną turėti. Meldžiam nieko nelaukiant važiuoti ir pamatyti, tada patis suprasite apie jų vertę.

PARSIDUODA naujai pertaisytas su geru beismenu vienai familijai namelis, šviesus is abiejų pusių su dideliu lotu. Prekė tikai \$1,500.

PARSIDUODA 2-ju familijų 4 ir 6 kambarių ant muringi stulpų namas, visi šviesūs kambariai. Su gerais įtaisymais vidury. Randos neša 14 procentą. Prekė tikai \$1,800.

PARSIDUODA 3-ju pagyvenimų geras medinis namas. Randasi anat Bridgporto tarpe Lietuv. Randos neša \$30 į mėnesį. Prekė tik \$2,100.

PARSIDUODA 4-riu pagyvenimų visas muringis namas su geru beismenu ir visais įtaisymais vidury. Randos neša 14 procentą. Prekė tik \$3800.

PARSIDUODA 2-ju familijų naujas muringis namas po 5 ir 6 kambarius su arzuoliniais visais įtaisymais vidury su gesu ir elektra ir baltoms maudynėms ir sinkoms su muringais porčiais iš fronto. Prekė \$5750.

PARSIDUODA 3-ju angėlio akmenu fronto muringis namas, 3 familijos po 8 kambarius, garu apsidomas namas. Vertės \$10,000. Prekė tik \$7800.

PARSIDUODA 4-riu pagyvenimų naujas muringis namas, 2 flatat po 5 kambarius ir 2 flatat po 6 kambarius, su maudyklooms, elektra ir gasu šviesoms su puikiais įtaisymais. Randos neša \$140 į mėnesį. Prekė \$15,500.

Visi viršminėti namai parsiduoda su mažu įmokėjimu. Ilkustus is randi išmokėkite. Klauskite platesnių paaiškinimų pas:

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.
3301 SO. HALSTED ST. CHICAGO

PIRK LOTĄ
PARSIDUODA gražus kampas su 4 lotais beveik pusdykiai, už \$900.

PIRK FARMĄ
PARSIDUODA 160 akorių farma su gera stuba ir barne ant cementinio fundamento, pusė yra dirbamos žemės o kita pusė dėl ganyklos. Zemė labai gera ant kurios auga viskas, prie gero kollo ir tik 3 maitės nuo didelio miesto. Kas pirkis šį mėnesį, galės palmti už \$4,000 ant lengvą išmokėjimą.

LIBERTY LAND & INVESTMENT CO.
3301 SO. HALSTED ST. CHICAGO,

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co. Inc.
4253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Boulevard 4253
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1933, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1937.

S. K. SALUTIS

SUBSCRIPTION PRICE

Chicago, by mail —

One year — \$6.00

Six months — 3.00

Three months — 1.50

Chicago, by carrier —

One copy — 5 c.

Per week — 12

Per month — 36

Outside the United States by mail —

One year — \$6.00

Six months — 3.00

Three months — 1.50

Canada, one year — \$7.00

All other countries, per year — \$8.00

"Lietuva" eina kasdien išskyrus nedėlidienius.

Leidėjas: Lietuvos Dienraščio Bendrovė. Redaktorius:

adv. Bronius K. Salutis. Adresas visoms koresponden-

cijoms: Lithuanian Publishing Co.

4253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Telefonas Boulevard 4253

Prenumeratos kaina apgarsinimų skyriuje. Apgar-

simų kaina suteikiama pareikalavus.

Prisųstų Redakcijon ir nesumaudoti rankraščiai gra-

domi atgal tik tada, kada jų grąžinimo reikalaujam.

ankraštį, redakcijon siunčiant, ir kuomet grąžinimo

o prie rankraščio yra pridėtos.

Prenumeratos, apgarsinimų ir kitosio biznio reik-

alms reik kreiptis į redakcijon ir Dienraščio Administraciję

Korespondencijas, žinias ir straipsnius reik adresuoti

Dienraščio Redakcijos vardu.

Jokį raštą, be pavartimo rašėjo tikro vardo-pravar-

os (apart slapto vardo) ir adreso, negali būti sunaudoti

Asmeniška Redakcijon galima matyti nuo 11:30 iki

12:30 val. ir nuo 5:30 iki vakaro.

Lietuvių Kariumenės Reikalais.

Lietuvių liuosnorių kariumenės tvėrimo klausimas yra gyvas šios valandos klausimas pas mus Amerikoje. Pirmiausia, o ypač dabar, kuomet atėjo balvas iš Lietuvos apie tai, kaip Lietuviai tenai gina savo žemę ir savo namus nuo svetimtautiškų atėjūnų, iš amerikiečių lupų veržiasi vis stipresnis balsas: "Tverkime čia liuosnorių pulkus, rengkimės tvėrynei ginti."

Lietuvos valdžios atsisaukimas kviečia Lietuvos piliečius "visus, kas gyvas, kas gali dar ginklą valdyti," stoti į lietuvių kariumenės eiles, idant "savo krutine sugniuždyti visus, kas nori mus pražudyti ir palaidoti Lietuvos neprigulmybėje."

Kuomet amerikiečiai mato savo brolių sunkią kovą su atėjūnais, kuomet jie girdi iš Tėvynės savo brolių balsą, saukiantį pagelbos, jų kraujas pradeda virti. Nesusi-laukiant, kol musų vadai pašauks juos, pakol jie parupins jiems tikrą organizaciją, musų jaunimas — ir vyrai taipgi — patįs organizuojasi tvėriant tam tikras kuopas.

Lietuvių visuomenė, ypač gi musų vada, privalo ateiti šiam jaunimui pagelbon, privalo parupinti jam tam tikras organizacijas, kuriose jis galėtų gauti tą, ko jis nori.

Iš kitos pusės vėl privalo suteikti jai tinkamą paraginimą.

Idant tai tinkamai padarius, reik gerai suprasti, kaip dalykai stovi, — reik žinoti, kas galima, o ko negalima daryti.

Idant organizuoti specialę lietuvių kariumenę čionai Amerikoje — kariumenę tikrąjį prasmę to žodžio — reik gauti Amerikos Valdžios leidimą.

Ar galima bus jis gauti? To šiandien tikrai niekas negali pasakyti. Manytina, kad šiandien to negalėtų pasakyti ir pati šios šalies valdžia. Nes tas priklausys daugiausiai nuo to, kokią planą talkininkai padarys su Ryšijais.

Iki šiolei trys planai buvo svarstomi Taikos Konferencijoj. Pirmas — pasiuntimas didelės talkininkų tarptautinės kariumenės Rusijon ir užvedimas ten tvarkos su ginklo pagalba. Antras planas — blokadą, t.y. atkirtimas Rusijos nuo pasaulio finansinių ir komercijinių žvilgsnių. Trečias planas — pripažinimas neprigulmyngų ir bolševikams priešingų valdžių, susitvėrusių Rusijos pakraščiuose, paremimas tų valdžių pinigais ir ginklais, ir raginimas tvėrti savo šalyse liuosnorių būrius, kurie norėtų vykti tenai ir pagelbėti valdžioms, kovojančioms su bolševikais.

Sakoma, kad Taikos Konferencija bene bus daugiausiai palinkusi prie šito trečiojo plano.

Tuomet, kaip matome, iš to būtų sekančios pasekmės: Viena, Lietuva būtų pripažinta neprigulmynga, o antra — tvėrimas lietuviškų pulkų čia Amerikoje ne tik būtų leistinas, bet Suv. Valstijų valdžia prie to dar ir ragintų.

Nėr reikalo nei minėti, kad trečias planas būtų pagėdijamas lietuviams ir kitoms tautoms, norintioms pasiliuosuoti iš po Rusijos jungo.

Ateiviai, gyvenantieji šioje šalyje, gali prie tokio plano priėmimo žymiai prigelbėti. Jie privalo reikalauti sau leidimo tvėrti liuosnorių kariumenes tuo tikslu, idant jos būtų pasiūstos ir savo šalis, jų tėvynės gynimui nuo priešių.

Toki reikalavimai pagelbės talkininkus įtikinti, kad trečias planas sulgy Rusijos gali būti **pasekmingas**, nes yra užtektinai kovotojų, kurie su draugiška pašaline pagelba galės apsidirbti su bolševikais. O kadangi tas trečiasis planas būtų talkininkams ir **pigesnis** negu siuntimas Rusijon savų kareivių, tai aišku, kad jie galėtų tokį planą ir gali priimti.

Taigi nors lietuvių kariumenės tvėrimui šiuo laiku dar nėra leidimo, bet jis gali būti; antra — ar jis bus, ar nebus — tas gali priklausyti ir nuo pačių lietuvių entuziazmo, užsispyrimo, reikalavimų.

Visuotinis seimas tame daug galėtų prigelbėti: jis išreikštų Amerikos lietuvių pagėdavimus šios šalies valdžiai; jis pridėtų musų besiorganizuojančiam jaunimui padaršinimo, pritarimo ir užuojautos; jis pagalios nustatyti tam, šiandien besiorganizuojančiam jaunimui tam tikrą tinkamą organizaciją.

Šis paskutinis dalykas — nustatymas tam tikros organizacijos šiuo laiku, kol dar nėra gautas oficialis valdžios leidimas reguliariškos kariumenės tvėrimui — yra ytin svarbus dalykas.

Viena, reik suvienodinti veikimą, lavinimą ir organizavimo būdus tarp visų atskirų būrių, kurie šiandien jau užsimezgę, ar mezgasi įvairiose kolonijose; antra, reik nustatyti pačią organizaciją tokion formon, kad ji nebūtų priešinga šios šalies įstatymams, kol dar nėra oficialio valdžios leidimo.

Sykį pradėjus darbą, reik jis vartyti tvarkingai, reik jis vartyti rimtai, ir kas labiausiai reik vartyti energiška.

Svetimoje Spaujoje apie Lietuvius.

PASKAITA APIE BALTIKO SALIS.

Baltiko šalys buvo svarstomos profesorius Earl Barnes iš Philadelphijos antrojo prelekcijoj iš visos prelekcijų eilės antgalviu "Tautos, dėlėi kurių ginčijamasi." Prelekcija buvo laikyta ketvergo vakare muzikalėj svetainėj Muzikos Akademijoj. Svarstydamos apie Finlandiją, prof. Earl Barnes pasakė, kad 87 nuosimčiai žmonių kalba finiška net ir po keturių simtų metų švedų viešpatavimo ir po vieno simto metų rusų valdymo.

"Prof. Barnes svarstė šiandieninį padėją Finlandijoj, Estonijoj, Latvijoj ir Lietuvoj ir išreiškė nuomonę, kad jų klausimai šiandien yra problema kiekvienai mąstanciai šios šalies ypatai.

Iš Brooklyn (N.Y.) Eagle. Kovo 2 d. 1919 m.

APIE LIETUVIŲ SPAUDĄ.

"Lietuvių laikraščiai buvo nemažias veiklus prigelbstint valdžiai ir savo pastangose suvesti savo skaitytojus į artimesnę pažintį su Amerika.

"Dienraščiai Lietuva ir Draugas Chicagoje, savaitraščiai Garsas Brooklyne, Amerikos Lietuvis Bostone, Mass. [?], ir Tėvynė New Yorke ir antradienis Darbininkas Bostone yra tarp labiausiai žymesnių." — Iš Missouliau, Missoula, Mont. Vasario 17 d. 1919 m.

TIK TENAI ČIULBĖCIAU.

Parašė Pr. Bajoras.

Jei paukštis sparnuotas aš buti galėčiau — niekad ir krumynus čilbėti nelėkčiau. Sparnais tik plesnodam, atstotės krutinė. Oi lėkčiau, tai lėkčiau ir savo tėvynę. Kur mano motušė, žilgalvis tėvelis, Jaunoji sesutė ir mielas brolelis. Kur girioj gegutė ludnai taip liuliuoja, Vargdienė mergelė, nuludus, dainuoja. Kur Nemunas plaukia, Šešupė kur teka, Girios paslaptingos kur pasakas šneka. Vakaraš kur tykia varpai ore gaudžia ir viskas, apmirus, ramybės snaudžia. Kur lietuvis-brolis priešų nukankintas, Dėjuoja liuosybės — vargais surakintas. Tad paukštis sparnuotas jei buti galėčiau. Tenai tik nulėkęs linkamai jiems čilbėčiau. I-3-1919, Courleuveque, Francuzija.

Iš Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Raštinės.

Posėdis kovo mėnesio 4 dieną, 1919, New York, N.Y.

Ištraukos iš įvairių pranešimų: 1) Dr. Šliupas rašo iš Londono, jogei su vietinių Lietuvių parama bandoma inkurti informacijos biurą ar Tarybą. Valdemaro Londone jau neužspejė. Jau in-teikta Anglijos valdžiai svarbus Lietuvių memorandumas. Patvirtina, jogei Lietuvos valdžia yra vedama Tarybos ir ministerijos su premieru Sleževičium. Par-ryžių deleguotui Prof. Valdemaras ir M. Yčas. Kas-link Olšausko, Siemaškos, Daujoto ir Rozenbaumo, tai jie buvo siųsti n. konferen-cijon, bet gauti Lietuvai pa-galbą kareiviais ir pinin-gais; jie grįžta Lietuvon Va-sario 15. Gabrys padarė netaktą skelbdamas nuo Lie-tuvių, buk Liepojus, Ryga ir Mintauja tai lietuviški miestai, už ką Latviai labai inirš. Ims laiko, iki klai-da bus atitaisyta. Lietuvoz kariuomenė atmušė bolševi-kus iš Šiaulių, pergalėjo pas Košedarus, ir dabar bolše-vikai kraustosi iš Vilniaus. Reikia liuosnorių iš Ameri-kos, reikia amunicijos, gin-klų ir pinigų. "Duokite tai vis!" — užbaigia Dr. Šliupas. Dar praneša, jogei kun. Vis-kontas labai sunkiai Romo-je susirgo, ir reikalauja apie 1000 dol. amerikiečių paga-lbos; jisai daug rašė Francu-zy kalboje apie Lietuvius ir jo veikalai Paryžiuje dabar esą labai L. angintini. 2) Vilmano pasiūta kabla-gramai: Valdemarui, Lan-singui ir kit. 3) padėkos lai-škai "Outlook" ir "Literary Digest" už dailius straips-nius apie Lietuvą. 4) para-ginimai liuosnorių komisi-jai. 5) Kerenskio valdžia teiraujasi su Lietuviais pa-sikalbėti. 6) Tarybos išde-rya \$1186.90 (be išmokėj-i-mų už žemlapius, kas ištuš-tis). 7) Pildom. Kom. Wa-shingtono patiekė dailų me-morandumą išvažiuojančiam Prezidentui inčuoti. 8) Di-dieji memorandumai su žemlapiiais inleikti spaudai ir kongresmanams, kas su-kėlė naują žingeidumą apie Lietuvį tautą.

Nutarimai: 1) Šliupas ir Naruševičius informuoti, jo-gei musų visi delegatai pa-vedami Didžiosios Lietuvos delegacijos autoritetui po vadovystę Prof. Valdemaro. 2) Adv. Lopatto, kuris išva-žiuoja Europon Kovo 7, in-galiota delegato teisėmis, taipgi rekomenduota Rau-donajam Kryžiui, kaipo in-tikėtina žmogų pervesti Lie-tuvon visas aukas per "Lie-tuvių Dieną" surinktas. 3) Išvažiuojant ir kitaip išei-nant vidurinės sriovės atsto-vams iš Pildomojo Komite-to, sustatyta nauja atstovy-bė iš šių: P. S. Villmantas, J. O. Širvydas, V. F. Jan-kauskas, M. J. Vinikaitis, V. K. Račkauskas (kitus du stingančiu atidėta sekan-čiam susirinkimui papildyti).

J. O. Širvydas.

A. L. T. Tarybos Sekretorius

LINKĖJIMAS.

Širdingai dėkavoju "Lietu-voš" Dienraščio Redakcijai už prisijuntimą man kalendoriaus.

A. Pielatis.

Mechanicsville, N. Y.

NEPRAŽUS LIETUVA.

Atbunda Lietuva! Atbun-da suaugę susipratę žmonės ir reikalauja savo tėvynėi laisvės ir neprigulmybės. Atbudo jaunimas, kuris visuose kraštuose juda, kyla, įieško naujų kelių, kaip vil-nis blaškosi į krantus, viską laužo, kas stovi ant jo kelio. Jaunimas daug gali, jame užsiveria mūsų ateitis. Kį-la moters, juda. Visur, vi-sur ore tik ir jaučiasi vienas galingas, šauksmas: "Atgim sta Lietuvai, Atgimsta!"

Ta nauja atgimimo vaga intraukė savin ir senelius, kurie nuo senai čionai sve-tintoje Amerikoje gyvena. Priparodymai to, negalime nepaskelbti sekančio laiško rašyto j mus: "Snogualmee, Wash. vasario 25 d. 1919.

Guoduotina "Lietuva":

Aš esu senelis 72 metų amžiaus ir senai gyvenu Amerikos mažai apgyventa-me kampelyje Washingtono Valstijos tarp miškų ir snie-gų. Prisiūčiu čionai "mo-ney order" ant penkių do-larių; tai dovana mano nu-mylėtai tėvynei Lietuvai del jos laisvės. Meldžiu pri-siūsti žinutę, kad tą sunkiai sutauptą pinigą priėmėte, kad ir mano žila galva ga-lėtų pasidžiaugti, jog pris-i-dėti galėjau. Jau aš ne-sitikiu pasidžiaugti taja lai-sve, bet tegul džiaugiasi vai-kai ir ainiai. Tik nelaimė, vaikai mažai mąsto apie Lietuvą. Aš gi geidžiu nors savo senus kaulus parnešti laisvon tėvynėn ir grįžsiu, jei tiktai bus galima ir jei tik išteksi pinigų sugrįži-mui. Norisi pamatyti gim-tinę,

Su guodone,

G. Lakšas."

Daugelis aukavo Lietuvos reikalams, bet niekeno nėra taip maloni ir didelė auka, kaip to senelio 72 metų am-žiaus. Jis jau nesitiki su-grįžti, jis neturi pagaliaus ir lešų sugrįžimui, jis jau se-nai nematęs lietuvių ir už-mirštas tolimiausiam tuš-čiame Amerikos kampelyje, vienok jis atbudo, duoda gal-paskutinę penkinę del ben-dro darbo, del Lietuvos.

Jei taip gili meilė lie-tuvių prie savo gimtinės, jei jie deda paskutinius skati-kus, jei per ilgai ius laikus negali užmiršt gimtinio kraš-to, nežiurint, kad čionai jau išauklėjo vaikus ir ainius, tai ar gali žūti Lietuva?

Niekados! Čia tai ir sle-piasi, kad Lietuvą per il-giausius laikus niogė len-kai, vokiečiai ir rusai, gie-dojo jau jai "Amžiną atsil-sį," bet ji pasiliko iki šiai dienai ir pasiliks amžinai. Lietuvio dvasia galinga ir neramiamama.

MOTERIS — VYRAI.

Albanijoje keliauninkai tankiai mato raišus vyrus pil-nai apsiginklavirusius. Kas metasi į akis, tai tų vyrų mo-tiškas, jaunas veidas. Iš-tikrųjų tai ir yra ne vyrai, be-t moteris apsisitaisiusios į vyrų drabužius, raitos ir apsiginklavirusios. Šitokias moteris Albanijoje vadina virtšomis (Tai sudarkytas žodis paeinantys nuo lotinų "virgo" — mergelė).

Virtšos dėvėja vyriškus drabužius, kalboje, kalbant apie save vartoja vyrišką ly-tį, jos atlieka visokius vy-riškų darbus. I virtšas ei-na albanų merginos, kurios prisiekė niekados netekėti

už vyro, nelyginant kaip kad pas mus miesteliuose renkasi davatkos. Tik te-nai virtšos dalaiko savo žo-dį, o ne taip kaip davatkos, kurios tolei neįteikta, kolei nepasitaiko proga.

Albanijoje dar yra užsili-kęs paprotys, kad kaip tik kudiķis gema, tai tėvai su-žieduoja jį su kitu kudiķiu —mergaite. Gana tankiai taip pasitaiko, kad paskui kaip tie kudiķiai užauga, tai vienas kito nemėgsta. Iš tokiu tad merginų ir pasi-daro virtšos, o vyrai papra-stai iškeliauja į Suvienytą Amerikos Valstijas ir jau čionai pasistengia vesti ki-tatautes. Tiesa, merginos galėtų ištekti už kito na-mieje, bet tas skaitosi di-džiausiu įžeidimu pirmojo sužieduotinio kudiķio gim-i-nės, už ką keršijama.

Paprastai taip buva. Mer-gina, kuri nenori tekėti už sužieduotinio, kuris jai bu-vo kudiķysteje paskirtas, pašaukia vietinį kunigą ir sužieduotinio guminės vyrus ir prieš juos sudea iškil-mingą prisiegą, kad ji nie-kados netekės už jokio vyro. Tuom tarpu kunigas pa-šventina vyriškus drabužius, kuriais ji apsielva ir nuo to laiko tokia mergina tam-pa vyrų —virtša.

Bet jeigu pasitaiko, kad tokia mergina —vyras virtša tampa motina, tai ir jos gi-minių, ir jos sužieduotinio giminių yra pareiga ją už-mušti. Jei tokia virtša tu-rėjo kokį nors turtą, tai jis darosi savastimi jos brolių.

Perėjimas mergina į vir-tšas labai išsiplatinęs tarpe albanų katalikų; tarp alba-nų —musulmanų tas pasitai-ko gana retai. Pastaruoju laiku katalikiškoji dvasiškį-ją šitą paprotį visokiais bu-dais naikina ir tas paprotys vis nyksta. Ir apskritai be-siplėčianti europinė kultūra naikina tą paprotį, pakeis-dama albanų pažiūras į mo-terį. Sulyg senovinių alba-nų pažiūrų, moteriškė nie-kados nėra lygi vyrui, ji yra menkas sutvėrimas dirbti sunkų namų darbą ir gim-dyti vaikus.

—oo—

BIRUTĖ.

Vardas "Birutė" primena mums tuos senus laikus, kuomet lietuviai savo ažuoliniuose gojuose gerbė savo amžinuosius gamtinius die-gus, kuomet dar kurinosi au-kurai "Zinyčiose."

Birutė —tai sinonimas praklihybės, grozybės, ne-mirtinumo.

Šiandien Birutės vardą tarp amerikiečių lietuvių tankiausiai nešioja chorai, kur susispietęs jaunimas dainuoja tas dainas, kurias tikroji istoriškoji Birutė dai-navo ant garbės savo die-gams ir amžinybei. I "bi-rutes" jaunimas susispietęs tęsia tolyn tą, ką paliko Bi-rutė —tesia ir kelia grožią ir lietuvišką dainą.

Nežinau, kiek yra Ameri-koje "biručių," bet man te-ko susipažinti su Chicago lietuvių "Birute." Tai lie-tuvių jaunimo choras, kurį vedą žinomas visai Ameri-kai ir Lietuvai Stasys Šim-kus.

Ant manęs "Birutė" pa-darė didelį įspūdį savo dai-nų gražiū išpildymu. Esu girdėjęs garsiausius Ameri-kos lietuvių chorąs, kaip va: Bostono "Gabią" p. M. Pe-trausko vedamą; lengvosios

operos chorą p. K. Strums-kiū vedama Brooklyne. "Ga-bija" ir Lengvosios operos chorai gražiai dainuoja, gražiai atlieka, stato scenon operetes ir yra lietuvių pa-sigrožėjimu. Vienok Chi-cagos "Birutė" grožėje pralenkia visus.

Nesu muzikas, todėl ne-turiu jokios teisės spręsti apie muzikalius dalykus. Vienok turiu pilną teisę iš-reikšti tą, ką jaučiu, kaip patinka. —Chicago "Birutė" padarė ant manęs geriausią įspūdį.

Bet "Birutės" kaip ir kiekvieno geresnio choro nuopelnas yra ne vien tik dainoje, bet ir grožėje gy-venime. Kas iš to, kad cho-ras gražiai moka sudainuo-ti keletą dainų, bet sudai-navus nemoka gražiai nariai apsieiti. Jei jau grožė, tai jį turi būti visur: dainoje, apsjimuose ir visame gy-venime. "Birutė" panašiai ir elgiasi.

Dabar "Birutė" stato sce-non muzikalę tragediją "Čigonus," kuriai muziką parašė p. S. Šimkus. Kiek teko girdėti repeticijose tą veiklą, tai išrodo, kad bus nepaprastai gražus indėlys lietuvių muzikalėje literatu-roje.

Kyla "Birutė," kelia lietu-višką dainą. Nuopelnai priklauso Chicago jaunimui, birutiečiams ir jų di-rigentui p. S. Šimkui.

Kilk lietuviška daina! Kilk Birute! Lai tavo skam-banti balsai žadina lietuvi-o sielą prie didelių jį laukian-čių darbų.

P. Norkus.

PRIE MOKYKLŲ ATSTA-TYMO. LIETUVOJE.

Sugrįžę iš Rusijos inteli-gentai skubina dėtis prie gyvo darbo — Telkiasi bu-reliais, kalbasi tariasi, kur tiksliau galėtų pritaikinti sa-vo mokslą ir prityrimą. Jau buvo rašyta, jog agronomų burelis daro žingsnius gal-voja, kaip atstacius Dotna-vos ukiu mokyklą, kaip tik-sliau sutvarkius jos progra-mą, kad geriau tikty krašto reikalams. Turime žinių, jog inžinierių ir mokytojų kuo-pelė rupinasi įsteigti Vilniu-je technikos mokyklą. Tam reikalui teiraujasi tariasi, kokių technikų labiausiai rei-kalinga bus Lietuva arti-miausiu laiku. Atsižiureda-mi j tai, stato mokslo pro-gramas, rengia sumanymus kursų, ku- turi mažiau ar daugiau bendrojo mokslo jaunimas galėtų išmokti įvai-raus darbo amato. Kita mo-kytojų grupė svarsto, kaip tinkamiausiai nustačius mo-kymą vidutinėse mokyklose. Jai rupi mokymo planai ir programos aukštosioms pra-dėdamosioms mokykloms (jos atstotų ir progimnazi-jas), gimnazijoms, reali-nėms ir komercijos moky-kloms. Šita kuopelė pati ro-dosi norėtų susimesti Vilniu-je į realinę mokyklą su ko-mercijos skyriumi.

Tik ar pavyks gauti tin-kamų butų — mokyklų bu-tų Vilniuje yra gražių ir tinkamų — ir lėšų iš krašto įeigų. Šitais reikalais, nea-bėjojama, pasirupins musų krašto atstovybė.

Butų malonų, kad jau nuo šio rudens galėtų pradėti darbą visos inžinierių ir pe-dagogų sumanytosios moky-klos, nes šio tipo mokyklas butinai ir neatidėtinai kraš-tui reikalingos.

["Liet. Aidas"]

Lietuvos Neprigulmybės Klausimas.

(LIETUVIŲ MEMORANDUMAS.)

Parašė T. Norus ir J. Žilius.

Iš Anglų kalbos liusiai vertė Algis. (Tąsa)

Vienok sunkiausias smugis Lietuvos apšvietai ir progresui buvo uždraudimas spaudos. 1864 metais, tuo laiku, kada po visą pasaulį skaitlius laikraščius sparčiai augo, general-gubernatorius Muravjovas, bausdamas už lenkmečio sukilimą, kuriame lietuviai visai mažai dalyvavo, užgynė lietuviams leisti laikraščius ir knygas ir vartoti lotynišką rašmenį, prie kurių jie buvo nuo ilgų metų pripratę. Vieton to, norėta juos priversti vartoti rusišką rašmenį, visai netinkamas išreiškimui lietuvių kalbos ypatybių. Per keturiolika metų šitas uždraudimas darė slėgiantį įtaką ant Lietuvos žmonių, kurie buvo priversti pasigalvoti tokia literatūra, kokią galima buvo kontrabandos keliu įgabenti Lietuvoje ir Prusijoje Amerikoje, kad visuomet kvepėjo kalėjimo ir ištėrimo bausmėmis. Nepaisant tokios spaudos, skaitlius nemokančių lietuvių rašyti šiandien Lietuvoje yra pastebėtinais mažais.

Tikyboje persekiojimai buvo nemažiau žiaurūs. Rusija, išpažinti stačiatikių tikėjimą, uždarė visus vienuolynus, mokyklas, vedamas įvairių katalikų vienuolių, uždarė visas tikybines draugijas. Daugelis katalikų bažnyčių tapo paverstos cerkvėmis, o nekuriuose atsitikimuose, kur tas buvo nepraktiška, jos buvo išdemituotos. Daryta visokios pastangos, idant priversti lietuvius atsisakyti nuo savo tikybos. Rusai statydavo savo cerkves mažiausiose miesteliuose, o didesniuose centruose buvo statomi rusiškų kareivių garnizonai, idant tokiu būdu padaryti ant aplinkinių gyventojų įtaką rusų kalbos naudai.

Atgimimas.

Per daugias negu šimtą metų (nuo 1795 iki 1915 m.) lietuviai stengėsi po sunkiu Rusijos jungu. Pirmiausia esant nusilpninti anarhijos, spaudos ir betvarkės, kuri gimė iš unijos su Lenkija, dabar iš to režimo pakliuvus į šimtmetinę ištautinimo vergiją iš rusų biurokratijos pusės, būtų rėdyvai, jeigu lietuvių tautinės aspiracijos nuo to būtų kiek nusilpnėję, o vienok, nepaisant to, išrodė, kad šalis lyg "tukty bėdomis." Lietuvių atgimimas prasidėjo 1904—5 metais, laike rusų-japonų karės ir Rusų Revoliucijos, kuomet lietuvių spauda tapo vėl sugrąžinta, o jų laisvųjų srytis tapo praplatinta. Dvasiškia, inteligentija ir didelė dalis suvienijusios bajorijos grįžo prie lietuvių kalbos ir tokiu būdu apšvietos klijos stumė pirmyn kultūros ir žmonių apšvietimo darbą su pastebėtina pašalinėmis žmonėms energija ir entuzizmu.

LIETUVIŲ IŠEIVYSTĖ.

Išėivystės Priežastys.

Lietuvių išėivystė gimė iš tiranijos. Pilna stoka politiškos ir ekonomiškos laisvės, neprieštaringas prie mokyklų, nepaliojamai trukdymas komercijiniame išėivystime, neprieštaringas prie viešųjų ir industrinių ūrėdų, ir net drausmė turėti nuosavybę žemę savo loconam krašte—šitos stais priežastys priverė Lietuvos jaunimą ieškoti prielankesnių gyvenimui išlygų svetimos šalyse.

Išėiviai Rusijoje, Lenkijoje ir Latvijoje.

Laikę paskutinių kelių dešimtmečių lietuvių todėl pradėjo emigruoti į Maskvą, Petrogradą, Odesą ir kitus Rusijos miestus. Daugelis nukeliavo į Kaukazą ir Siberiją, bet daugiausia ieškojo sau geresnių vietų Rygoje, Liepojoj, Mintaujoj ir kituose miestuose Latvijos, savo giminių latvių žemėje.

Prieš karę tokių išėivų, viską kruvon paėmus, buvo apie 300,000 Rusijoje, Lenkijoje ir Latvijoje, ir pasirodė save esant lietuviams įvairiais būdais. Jų tikras skaitlius vienok nėra galutiniai žinomas. Tarp jų yra daug tokių, kurie nedalyvavo lietuvių tautiniame judėjime ir pasilikdavo neveikliais net iki Didžios Rusų Revoliucijos, kuri, taip sakant, pakvietė juos prie veiklumo. Karę jų skaitlių padidino dar apie 250,000 pabėgėlių, kurie išėjo savo liuosu norn, arba pabėgo, kuomet vokiškos armijos pradėjo plusti ir užėmė jų kraštą.

Išėivystė Didžioji Britanijon, Afrikon ir Kitor.

Vakarinėje Europoje lietuvių išėivų yra nedaug; yra keletas kolonijų Prusų provincijoje Hessen. Didesnės kolonijos randamos Londone, taipgi Glasgowe ir kituose Škotijos miestuose, kur jie turi keletą lietuvių parapijų, skaitlingas draugijas ir leidžia keletą lietuvių laikraščių.

Lietuvių kolonijos randasi taipgi Pietinėje Afrikoje, Johannesburge ir kituose miestuose. Yra taipgi ne viens ir ne du lietuviai ir Naujojo Zelandijoje; atrandame taipgi vidutiniskias kolonijas Pietinėje Amerikoje, ypatingai Argentinoje, kur susiorganizavo keletas lietuvių draugijų ir kur yra leidžiamas lietuvių laikraštis. Kanaidoje lietuviai yra daugiausiai susibūrę Montrealyje, Toronto ir Winnipege.

Lietuviai Suvienytose Valstijose.

Didžiausia lietuvių išėivystė buvo Amerikos Suvienytose Valstijose. Apie perreito šimtmečio viduramžį Simanas Daukantas, Lietuvos istorikas, pranešė, kad kūrso kunigaikštis Jokubas, kolonizavo grupes latvių ir lietuvių, pabėgusių į Kuršą, ant ispanų salos Guadalupos 1688 metais ir kad vėliau Angliai išskirstė tą koloniją ir pervežė kolonistus į tą vietą, ant kurios dabar stovi New Yorkas. 1777 metuose lietuvis Kosciuszka atvyko Amerikon kovoti už jos neprigulmybę. Masinė vienok išėivystė neprasidėjo net iki 1868 metų.

Išėivų Kolonijos ir Užsiėimimai.

Pirmieji lietuvių išėivai apsigyveno Pensilvanijos kietųjų anglų apskrityje; ir dar ir iki šių laikų yra didelės kolonijos Pottsville, Shenandoah, Hazleton, Wilkes-Barre, Scranton ir apilinkėse. Svarbiausias jų užsiėimimas šiose apilinkėse yra angliakasykštė; mažesnis jų skaitlius užsiėima ir bizniu.

Daug lietuvių randama didesniuose Suvienytų Valstijų miestuose. Chicagoje jie turi dešimt milijonų parapijų ir skaitlingas draugijas; iš viso jų tenai yra labai arti 80,000. New Yorko mieste taipgi yra labai didelė kolonija su daugeliu draugysčių įvairių siekių ir pakraipų; čia randasi centraliniai ofisai dviejų didžiausių lietuvių susivienijimų Amerikoje; septynios didelės parapijos ir apie 40,000 lietuvių yra iš viso Didžiamjam New Yorko.

Didelės lietuvių kolonijos randasi Pittsburghe, Philadelphijoje, Bostone, Clevelande, Baltimorėje, Detroito ir kituose miestuose ir miesteliuose šiaur-rytinėje šalies dalyje ir taip vadinamam "Middle West." Pietinėse valstijose, kaip Texas, New Mexico, lietuvių yra nedaug. Pacifiko pakrastyje (Californijoje, Oregone, Washingtono) yra vos keletas lietuvių kolonijų.

Miestuose lietuviai yra daugiausiai pažangiais darbininkais įvairios rūšies dirbtuvėse; daugelis yra amatnikų, tarp kurių yra daug kriaucių; yra taipgi didelis skaitlius biznierių, o pastaraisiais laikais pasirodė ir skaitlingi profesionalai.

Amerikos Laisvės Įtakė ant Lietuvos.

Niekas nebrangina Amerikos laisvės daugiaus už lietuvių. Palikdami savo tėvų žemę,—žemę, kur jie buvo svetimausko despoto spaudžiami ir visokiais būdais varžomi visuose savo tautinio ir individualio gyvenimo prajovuose, jie atrado pageidaujamą prieglaudą Amerikoje.

Čia jie galėjo pasinaudoti apšvietos ir kultūros gėrybėmis laisvai ir niekeno cvaržomi; jie suorganizavo lavinimosi ratelius ir mintingus; jie lankė pasikaitas teatrų ir koncertus; jie leido, platino ir skaitė knygas ir laikraščius savo loconoj kalboje; jie uždėjo parapijas ir draugijas ir draugijų susivienijimus;—kaip nesulyginamai viskas buvo skirtinga Amerikoje, sulyginsu su griežtais uždraudimais ir viską naikinančiais u k a z a i s ten namie, Lietuvoje.

Apart to, Amerikoje spausdinamos knygos ir laikraščiai budavo kontrabandos keliu įnešama Lietuvoje ir, tarsi relikvijoms, ėję iš rankų į rankas; sugrįžusieji iš Amerikos lietuvių budavo gyvaisiais laisvės apaštalais. Netrukus lietuvių pradėjo svarstyti, kad jeigu laisvė yra galima visur kitur, tai kodėl ji neturėtų būti galima jų loconoje prigimtoje šalyje?

Kultūrinis Stovis Lietuvių Amerikoje.

Apart parapijinių mokyklų, turėdamas priėjimą prie viešųjų mokyklų, o ypatingai prie vakarinių mokyklų, ateivis galėjo papildyti, praplatinti savo išsilavinimą ir apšvietą, kurią jis buvo gavęs kasdieniniu savo patyrimu dirbtuvėse ir beskaitydamas, ir ką jis gabėdavo gauti Lietuvoje.

Lietuviai Amerikoje nuo ankstyvų laikų apreiškė palinkimą prie organizacijų. Spradžių jie pradėjo organizuoti pašalines draugystes, kurių dabar yra daugias, kaip 2,000. Vėliau du susivienijimu, būtent, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Susivienijimas Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje, turintieji dabar savo kuopas kuone kiekvienoj lietuvių kolonijoje ir daugelį lukstančių narių, tapo įsteigę. Šiuo laiku yra daugias negu 110 lietuvių parapijų, daugelis kurių užlaiko parapijines mokyklas. Apart to, yra taipgi daugybė teatrališkių, dainavimo, ailių ir įvairių profesionalių draugijų, kaip lygiai ir politiški klubai. Džodžiu, lietuviai gyvena čia kaip Amerikos kultūrinė medžio šaka.

(Toliaus bus)

KETVIRTA DIENA.

-- Na gerai, paplepėkime apie ką nors kitą. Sakyk, drauge, kokiuose laikuose tu norėtum gyventi.

-- Aš!? Suprantama, kad man būtų smagiausia gyventi priesistoriškuose laikuose.

-- Šitaip!? Gal buti tu norėtum būti sandraugu pirmųjų tėvų Adomo ir Jievos?

-- Aš norėčiau, dar buti dar anktyvesniuose laikuose.

-- Dar anktyvesniuose? Kokiu būdu. Nejaugi tu galiesi, kad Dievui nepadėjai tvirti pasaulį.

-- Taip panašiai. Bet dar tuomi nieko negalima išreikšti; juk mes kiekvieną dieną padedame Dievui pasaulį tvirti, juk dar Dievas neužbaigė pasaulio tvėrybos. Pabaigimas pasaulio tvėrybos būtų pasaulio pabaiga. Bet nustokime kalbėti apie tai. Aš norėčiau gyventi pirmą savaitę po pasaulio sutvėrimo, sakysim ketvirtą dieną.

-- Bet paklausyk, juk tuomet dar nieko nebuvo užbaigto. Tu tikėtai gadintum pasaulio tvėrybą Jo darbe.

-- Niekas nebuvo užbaigto? Tik tu paklausyk, juk pirmas keturias dienas buvo viskas sutvėta, kas pasauliui daro gražiu, maloniu. Tik tu paimk bibliją ir persitikrinsi. Ketvirtoje dienoje jau buvo šviesa, dangaus skliautas, buvo sriaušės ir ramūs upėlikai, brangūs akmenys. Vienok tuomet dar niekas nežinojo kas yra meilė ir badas.

-- Na, o gyvuliai?

-- Niekas man nekalbėk apie gyvulius! Žuvis išsoka iš vandens, kad pagauti musę, vanags pagauna kregždę, levas plėšo ėriuką. Prašau tavęs nekalbėti apie gyvulius, juk tai baisu.

-- Bet leisk man paklausti apie tavo Jievetę. Kaip nei puiki ir gera ponė būtų, ji visgi be šuniuko ar kačiukės apsieiti negali.

-- Mano Jieva? Kam tu apie tai kalbi Jieva buvo sutvėta šeštą dieną, o ne pirmiau!

-- Na, o jei ji tau būtų duota bemiegant.

-- Na ir kam tiek daug kalbėti apie pasaulio blogumus.

-- Matyti tu mane negerai supratai. Nejaugi tu manai, kad galėtum apsieiti be Jievos?

-- O kodėl ne?

-- Pirmiau pamastyk, negu ką sakai, ir pirmiau jausk, negu pradėti mąstyti.

-- Aš jaučiu, kad visa žmonija užsiveria viename vyre. Ketvirtoje tvėrybos dienoje aš bučiau buvęs vienas harmoniškas sutvėrimas, nežinočiau nei neapykantos, nei meilės. Aš bučiau beveik dievu, ir nebučiau pavirtęs į gyvulį. Vyras ir Moteris! Tai pirmutinis persiskelimas harmonijos ir pirmą žmonijos nelaimę. Vyras ir moteris tai pamatas meilės ir kartu viso pikto.

-- Tegul jau buva teisinga tavo nevykusi filozofija. Bet ar tu pamastei apie tai, kad tuomet tau būtų nuobodu. Kur tu padėtum laiką vieną budamas rojuje.

-- Kur padėčiau laiką? Juk laikas ir taip per greitai eina.

-- Na, jau tikėtai nekalbėk banališkumų. Tikinasi, kad ketvirtą dieną tu būtum turėjęs visus savo penkis pajautimus.

-- Suprantama. Bet aš juos bučiau pritaikęs. Akims juk yra saulės, spalvų grožė, akims—upelių sriovėmis, jurių vilnių bėbimas, nosiai—kvapnis rožių, pirštų pajautimui—bėgantis vanduo, malonus oras, liežuviui—saldūs vaisiai.

-- Ar tai jau viskas?

-- O del širdies—džiaugsmas gamta, Dievu!

-- Tai tu manai, kad tu tuomet būtum ką nors žinojęs apie Dievą. Aš manau, kad tik moteriškė išmokino pažinti Dievą.

-- Juokdarys!

-- Ištikro aš tai sakau. Be moteris tu nepažintum nei Dievo, nei velnio.

-- Gerai! Jei jau man būtų moteriškė taip reikalinga, tai aš ją pats sau susitverčiau! Argi aš neturiu užtektinai valios ir fantazijos, kad persistatyti jos paveikslą, kad min'ryse ją priglauti prie savęs.

-- Be abejonės.

-- Tik tu palauk. Juk tu negali pavyrti tą moterį, kuri tau nusibodo. O man tuomet užtektų uždaryti varbus mano fantazijos ir ji išnyktų iš mano vaidentuvės.

-- Eik, jau eik! Jei kartą tu matei moterį, jau ji bus amžinai tavėje. Patikėk man, kad moteris sutvėtos fantazijoje yra daug pavojingesnė už tikrą gyvą moteris.

-- Tu taip manai? Tokiu būdu aš visai galiu apsieiti be Jievy.

-- Tai tau tuomet pasiliksi tikėtai dangus, vanduo, oras, akmenys? Nelaimingas, tu taip ilgai nedaturėtum. Tu turi širdį, bet pas medį ir dangų nėra širdies, del tavės šaltis. Tu niekis del jų, tu vienas. Pasaulis tau tapo baisinybe, su pasiutimu tu pasaulyje ieškotum žmogaus paveikslą.

-- Na tai kas? Nučičiau kur, prie ramaus vandenilio ir pamatyčiau jame savo paveikslą.

-- Aš tikiu, kad tu tai padarytum. Bet tai tu įsimylėtum į save. Žmogaus paveikslas vandenyje šauktų tavę, sakytų: "eik šian, eik šian," atkistų tau rankas. Pasibaigtų tuomi, kad Tvėrėjas pamatytų kur ant pieškinio kranto sustingusi tavo lavoną!

-- Tai tu manai, kad žmogui be Jievos negalima apsieiti?

-- Absoliutiškai negalima. Vertė Jonukas.

IR MĖS TURIME KUOM PASIDZIAUGTI.

Mės turime didesnių dailininkų, negu bent kokia kita tauta.

--Padarevskis tai tik vaikas prieš Petruską,—sako vienas Bostono laikraštis.

-- Butėnas tai lietuvių Karuso,—sako vienas plakatas.

-- Karužiūtė augštesnė už bile viena operinę žvaigždę,—sako Jersietis.

PRIEŠ PAVEIKSLĄ.

Jis — Tai mano fotografija, kuomet dar aš buvau tikėtai šešių dienų.

Ji — Tai tu labai mažai persikeitei, nes dabar turi tiek plaukų ant galvos kiek turėjai.

Suvilta.

(Vaidzdelis).

Parašė Pr. Bajoras.

Štai tematos paskutiai Saulės šviesų spinduliai; Perlai rasos sidabriniai Lenkia žolę jau senai. Tamsa šviesą pabučioavo Ir atėję gludi naktis, Nemunėlis subangavo — Tebeliko atrintinis...

Dangui mėnuo baltas švečia, Šimtai tukstančių žvaigždžių Į pasilį žmones kviečia — Prie sapnų ramy, saldžių. Gi prie rutų daržo stovi Geltonkasė mergina; Ji nuliudus — lyg verkt nori, Nes palikusi vėna...

Josios akys toli mato — Net už medžių, už rugių, Kaip jis stoji prie žomoto, Prie kitos rutų žalių. Mato veidą jai bučiuojant, Spaudžiant baltas jos rankas Ir atgal vėlei paliaus... Per laukus, lygias lankas... Ir kada tikėtai mėnulis Gėdriai švečia ant dangaus, Ji je laukia, — g. J. Jaunulis Jodinėti ten paliaus... Nes jis ją į mylėjo: Laukė dienoms, naktims Net ir vesti jau žadėjo — Draugais buti širdimis. Tik Diev's žino, kas gal buti, Ką sumanė jos brangus? Ją apieido... Reikės žuti!... O tai mato tik dangus!..

XI—4—1918

UŽSIKRĖTĖ.

Scena.

Išjė iš bažnyčios po sėdint mišų lietuviai prie šventoriaus sustoję pyplius ruko viename Pensilvanijos miestelyje ir kalbasi.

— Ką, ar girdėjai. Jau ir Australija užsikrėtė. Kalba, kad žuvo tukstančiai žmonija.

— Tai negali buti! Kas gi juos sušaudė tenai. Juk chinus tenai nenuvedė, kaip kad Kapuskas į Lietuvą.

— Koki ten chinai? Apie ką gi tamista kalbi?

— Aš kalbu apie bolševizmą.

O aš apie influenzą. Jau ji Australijoje apsieikė.

— O ir Chinijoje neramu.

— Taip ir Chinija jau užsikrėtė. Gydytojų tenai truksta.

— Bet kam čia tie gydytojai reikalingi? — užpykę klausia pagyvenęs vyras. — Ką ar jie varo agitaciją?

— Sakau gi, kad aš ne apie bolševizmą kalbu, bet apie influenzą.

— Tai kam tamsta vis pini tuos reikalus, kad ir suprasti negalima.

— Taigi užtai. Ir dievai gali suprasti tuos mūsų laikraščius. Žiūrėk tik ir rašo:

"Indijoje neramu, 400 aukų," arba "Portugalijoje sujunkimas, sulaukta 800" arba vėl "Vakar išvežta 600 žmonių kaip negyvenamųjų elementų" ar vėl "Lenkija užkreista, visur su mišimais." Kas gi čia gali suprasti ar ji sujudo del influencos, ar del bolševizmo, ar vėl 60 išvežti kad jie susideda iš "flu" ar iš bolševikų elementų.

— Tai gadyne, bolševizmą negalima atskirti nuo influencos.

— Hm.....

M.

BEREIKALINGA.

— Kad dantis neskaudėtų, gydytojas sako, kad reikia juos plauti. Jau aš du vienu vandeniu išlaščiau, o kaip užėjo dantų skaudėjimas, taip ir nepereina.

EXTRA STORAGE PAR-DAVIMAS

rakandų ir Victorolų. Už \$50 nu-pirksi didelę Cabinet Victrola su puikia pastata, taipgi \$12 vertės rekordų mokėjusį \$200. Mės turime keletą \$150 tikros skuros seldyčios setų, kaip nauji, bus parduota už geriausią pasiulymą. Atsiunciamą uždyka. Liberty Bon-dai bus priimti už mokestį. Atsi-šaukite tuojau. Atidara kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedė-liomis iki 4 valandai.

WESTERN STORAGE

2870 Harrison St. Chicago

REIKALAUJAME Agentų po visas Amerikos dalis pardavinėti naujai iš-rastą patentą, kuris tinka kožnam na-mui. Reikalaujam siampelio prisiki-ke \$150. Atsišaukite. J. MASKOLIUS, MAS, 3236 Lime St., Chicago, Ill.

P. Ambros 2252 Nino Ave.
K. Jonikas 1838 W. 46th St.
J. Babenskis 4601 S. Paulina
W. Bagdonas 482 W. 33pl
P. Skedzius, 1200 Belden Ave.
P. Vitkus, S. Wood St.
Mrs. Quinlivan, 3206 Emerald Ave.
Candy Store.

A. Kačinskas, 3200 Lowe Ave.
Butcher.
M. Klausas, 3603 Union Ave.
Butcher.
J. Kazlauskas, 3603 Emerald Ave.
Butcher.
Petrasauskas Bros., 3548 Emerald Ave.
Bakery

F. A. Jozapaitis, 3601 S. Halsted St.
Drug Store
930 W. 35th Pl. near Gage St.
Grocery.

Mrs. Gray 944 W. 35th St.
Candy Store.

R. Vanušauskas 3440 S. Morgan St.
Earler Shop.
Madison 5th Ave. S. W.
4358 Fairfield Ave. Store
S. Lukis 4140 Maplewood Ave.
Yuška, 3358 Auburn Ave.
F. M. Sankauskas, 3423 S. Halsted.
A. J. Kasper 3487 Union Ave.
Mr. Junevics 3313 S. Halsted St.
Ant. Zalatorius, 4106 S. Albany Ave.
A. Tumas, 2240 W. 23 Pl.
Olazewski, 4601 S. Paulina St.
Vaišvila, 837 W. 33rd Pl. Basement
Pivarunas Bros, 4622 S. Marshfield Ave.

2240 W. 23rd Pl., in Store.
J. & S. Western Ave.
J. A. Poška, 4409 S. Fairfield Ave.
Halsted ir Madison St.

Wm. Balsis, 5953 S. State St.
Halsted ir Archer Ave. N. W.
Dargis 726 W. 18th St.
J. Bagdžionas, 2334 S. Oakley Ave.
Mrs. Omalis 633 W. 18th St.
4458 S. Hermitage Ave.

K. Barauskas, 4015 Artesian Ave.
F. J. Budrikas, 3343 S. Halsted St.
3220 Wallace St.
3244 S. Morgan St.
901 W. 33rd St.

3903 S. Halsted St. Cigar Store.
Halsted ir 31st N. W.
Halsted ir 35th St.
Halsted ir 47th St.

Halsted St. ir W. 18th St. S. W.
Halsted ir W. 14th St.
Halsted ir Maxwell St.
Halsted ir 12th St. N. W.

Halsted ir Maxwell N. E.
Jefferson ir 12th St.
Halsted ir Vanburen St.
Halsted St. Jackson Blvd.

Halsted ir Madison St.
Halsted ir Milwaukee Ave. S. E.
Paulina ir Milwaukee Ave.
Milwaukee Ave. ir Roby S. W.
Lincoln ir Milwaukee Ave.

Western Ave. Milwaukee Ave.
Homan Ave. ir 12th Seres Roubuch
26th St. Western Ave.
Mary Virginis, 2244 S. Leavitt St.
first flat

Kaulakis, 2214 W. 23rd Pl.
J. Smith, 3313 Kedzie Ave.
4111 S. Richmond St.
Stalulionis, 3137 W. 38th Pl.
A. Rudaitis, 2858 W. 39th St.

Z. Miliauskas, 2900 W. 40th St.
S. Kriukas, 3553 S. Rockwell St.
P. Gečas, 2502 45th Pl.
Madison ir Sate St. N. W.
Madison ir W. Franklin St. S. E.

State ir W. VanBuren St. N.
VanBuren ir Clark N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.
VanBuren ir Fifth Ave., or Wels N. W.
Adams ir LaSalle St.

State ir W. 18th S. W.
555 W. 35th St. Cigar Store
43 Ashland Ave.
J. Rodowicz, 4513 S. Wood St.
Balinis, 4536 S. Paulina St.

45th ir Wentworth Ave. S. W.
4763 Wentworth Ave. Barber Shop
Trijonis, 8756 Houston Ave.
S. Chicago, Ill.
10701 Michigan Ave. Cigar Store
Roseland, Ill.

Mrs. Zalis, 114 E. 107 th St.
Roseland, Ill.
16 56 Wabasha Ave.
4504 Washnetaw Ave.
8112 Vincennes Ave.
J. Kasper, 4223 Union Ave.
J. Yuška, 3258 Auburn Ave.
K. J. Filipovich, Cirkuleclojos
Menegerius
M. Dudas Asistans. Monogereerius

VIETINIS ŽINIOS

VISŲ TAUTŲ KONCERTAS.

Pracitos pėnyčios vakare, dielėje svetainėje "Gold Room" La Salle viešbutyje, įvyko visų tautų koncertas.

Ši koncertą parengė Amerikiečių Draugija vardu "Daughters of the American Revolution" — Dukterys Amerikos Revoliucijos ir "Council of Foreign Language Women" — Svetimkalbių Moterų Taryba.

Žmonių į koncertą prisirinko gana daug. Lietuvius atstovavo "Birutės" Draugija, užimdama programą žymią vietą.

Įėjus į svetainę, kiekvienam metėsi į akis viršuje scenos mūšinio didumo Suvienytų Valsčių Aras.

Prasidėjus programai, trys indijonai savo charakteristiška žengena, lėtai žingsniais užlipę ant scenos vienas indijonas, iškilęs rankas į viršų, gražiais žodžiais pasveikino arą, kaip simbolį liuosybės ir prakilnumo. Sustojus indijonams iš aro šalių, atėjo Liuosybės deivė; po jos sekė Amerika ir abidvi deivės sveikino indijonus. Paskui Amerika alfabetiškai šaukė visas tautas po Aro sparnais, išreikšdama kiekvienai tautai užuojautos žodžius. Cionai Lietuvą atstovavo p-lė Antanina Pėstininkaitė, pasirėdžiusi lietuvių tautištais rubais.

Kada visos tautos susirinko po sparnais aro, tada vadovaujant p. Stefan Hryniewicz-kai, ukrainietei, sudainavo "Star Spangled Banner". Begiedant Amerikos himną, milžiniška Suvienytų Valstijų vėliava nusileido užpakalyje aro lyg kad pridengdama tautas.

Regykla buvo graži ir įspūdinga. Pagiedojus himną išėjo Mr. Felix J. Strejckmans su kalba. Jis kalbėjo apie Amerikanizaciją, paaiškindamas jos reikšmę. Jis skatino visus tapti Amerikos piliečiais, sakė: "Buti Amerikos piliečiu, reikšia tą, ką turėti pasportą į visą pasaulį". Kalbėtojas taipgi stipriai atkalbinėjo nuo bolševizmo.

Programas buvo ilgokas ir interesingas, bet dėl stokos vietos negalima visus aprašyti. Lietuviai buvo ant 4-to numerio pastatyti ir sekė tuojuos po finų.

Lietuvių "Birutės" Draugija, vadovaujant p. St. Simkui, padainavo dvi daineles: "Vai gudri, gudri" ir vakarinę dainą "Namo Broliužiai" iš "Pagirėnų".

Kaip paprastai, taip ir šiuo kartą, Birutičiai atliko savo užduotį kuogeriusiai.

Apart Lietuvius, atsižymėjo savo originališkumu šokant ir dainuojant sekančios tautos: indijonai, negrai, airiai, finai, assyrai, japonai, švedai, škotai, čecho-slovakai, ukrainiečiai ir ispanai.

Po programos tęsėsi šokiai. Ten buvęs.

IŠ SO. CHICAGO.

Lietuviškos Vaikų Mokyklos vakarėlis įvyko 2-ą dieną kovo. P-lės Salomėjos Staniliutės trisius išmokyti vaikai atliko vakarėlio programą, susidedantį iš deklamacijų, duetų ir smuikos solo. Mergaičių choras padainavo tris daineles. Pabaigoje programos abelinas vaikų choras sudainavo "Lietuva, Tėvyne Musų". Paskui sekė vaikų žaismė: agucnėlė, ožiukas ir kitoki. Žaismę tvarkė p-lė Staniliutė ir p-nas Uktveris.

Vakarėlio vedėju buvo p. J. Trijonis. Jis pakvietė p. Uktverį prakalbėti. Kalbėtojas gražiai nurodė naudingumą tokios vaikų lietuviškos mokyklės, prilygindamas ją prie "augančių ir klestančių medžių šakų". Paskui išėjo Onutė Maniokiūtė; ji padėkdamavo: "Oi, neverk matušėle." Onutė aiškiais žodžiais ir su nudavimu gerai atliko eiles.

Po to sekė duetas, kuriuos atliko rupestingai prisirengę vaikai: Stepunė Staniliutė ir Vytautas Briedis, akompanuojant pianu p-lėi Staniliutei, jiedu sudainavo: "Prašom prašom" ir "Eisim mamai pasakysim." Vaikai duetą sudainavo kaip tikri daininkai, ir susirinkusiems labai patiko.

Su deklamacija išėjo Morta Pociūtė; ji aiškiais žodžiais ir su nudavimu išlavintos deklamatorškos suėliavo "Vėjai pučia liudną raudą".

Irena Birutė Poškiūtė padėkdamavo Pr. Bajoro eiles "Išaušo dienele".

Pianu akompanuojant p-lėi Staniliutei, ant smuikos solo atliko Algirdas Briedis. Bronė Paulikiūtė padėkdamavo eiles: "Platus miškas šlamiužia". Ant galo ponas Uktveris padarė daug juokų, pasakydamas monologą: "Nedrasus".

Šis vaikų vakarėlis visais atžvilgiais gerai nusisekė. Vaikai visų dvasią gaivino, tarp visų jautėsi bendrumas. Reikia daugiau tokių vakarėlių ir didelių vakarėlių.

Tie, kurie pirma šnairavo ant tos mokyklės, atsilankę pamatė, kad nieko panašaus į blogą joje nėra.

Vietinis.

INTERNACIONALIS-KOS PRAKALBOS.

Vakar (nedėlioje) po pietų buvo keturių tautų C. S. P. S. svetainėje ant Town of Lake prakalbos. Kalbėtojai buvo nuo rusų, lenkų, ukrainiečių ir lietuvių. Lietuvių kalbėjo p. Kukutis. Nei vienas iš kalbėtojų nepasakė nieko įdomaus, o vien tik: didžiavosi Rusijos bolševizmu. Išrodė, kad jau ir mūsų internacjonalistai pradės raginti žmones pasekti bolševikų kul turą.

Žmonių svetainėje mažai buvo ir užsilikė kaip kermošiuje.

M. K. Š-nis

PRISIEKUSIEJI TEISĖJAI ATRADO COOK KALTU.

John Norman Cook, užmušėjas meilužio savo 17-kos metų dukters, Williamo E. Bradway, pereitą subatą buvo prisiekusių teisėjų atrastas kaltu už žmogžudystę. Bausmė jama paskirta kalėjimas. Laiką nustatys teisėjas.

Cook'o apgynėjas padavė apeliaciją, o tuomet tarp Cook yro nuo kalėjimo paliuosutas po \$20,000. kaucijos.

DAKTARAS J. J. VIZGIRDAS SUAREŠTUOTAS.

Nekurį laiką Chicagoje gyvenusi Dr. J. J. Vizgirdas likosi suareštuotas East St. Louis už praktikavimą gydymo Illinois valstijoje be laisnio. Teismas nusprendė J. J. Vizgirdui užsimokėti pabaudą, bet kadangi jis neturėjo pinigų bausmę užsimokėti, tai likosi už-

darytas į apskričio kalėjimą dviem mėnesiams.

Sulyg pranešimų Vizgirdas jau trečią kartą buvo pašauktas į St. Louis apskričio teismą už praktikavimą Illinois valstijoje be daleidimo.

"PABAIGTUVĖS" SCENOJE.

Vakar vakare p. Meldaziū svetainėje socialistų choras "Pirmyn" sulosė dviejų aktų komediją "Pabaigtuvės." Vidutiniškai pasisekė. Žmonių buvo nedaugiausiai prisirinkę. Jiems geriausiai patiko lietuviški tautiški šokiai. Paskui buvo koncertas, kuriame dainavo rusas. Jo dainai lietuviams nepatiko. Vokiečių vyrų choras gerai dainavo, bet vokiečiai apskritai lietuviams nepatinka, tai ir rankoms mažai pliauskėjo. Publika buvo neužgandėdinta ir lietuvių "Pirmyn" choro silpnai dainavimu.

Vakaras dailės žvilgsniu padarė menką įspūdį.

M. K. Š-nis.

ZADA PADARYTI 100,000 DARŽŲ.

Aeinančią vasarą busią Chicagoje 100,000 daržų prie namų. Pernai buvo 87,000 tokių daržų, o už pernai vos 33,000.

Mr. Dudley Grant Hays, vedėjas daržininkystės prie Chicagos viešųjų mokyklų, užvakar išdirbo planus praplatinimui daržininkystės po visos miesto kolonijas. Sulyg jo plano, kiekvienas taip vadinamas apskritys, susidedantis iš 51 "Community centų", turės iš savo apylinkės gyventojų išrinkti komitetą, kuris prigelbės varyti daržininkystę.

TOWN OF LAKE DRAUGIJŲ SUSIRINKIMAS.

Pereitos pėnyčios vakare, buvo 38 draugijų įgaliotinių susirinkimas. Pirmininkavo p. J. Viskontas, raštininku buvo p. A. J. Kareiva. Svarbiausios dienos klausimu buvo išdėstytas raportas iš Chicagos ir apie linkęs draugysčių konferencijos, kurioje turėjo būti pareikalauta, kad būtų suauktas Visuotinis Seimas ir kad būtų suauktas Chicagoje. Draugystės dar kartą patvirtino, kad būtų visuotinis seimas suauktas, ir tuo tikslu Town of Lake draugystės išrinko 5 atstovus dalyvauti visuose draugysčių atstovų susirinkimuose. Pareikalauta, kad būtų pervesti šie nutarimai:

1) Kad visuotinis seimas būtų kuogreičiausiai suauktas.

2) Kad seimas atsibutų Chicagoje.

3) Ir kad seime būtų gildentas Lietuvių armijos klausimas, nes Lietuvos valdžia šaukiasi savo piliečių pagelbos, o mūsų vadovai į tai visiškai neatsižvelgia. Seimo reikalavimas yra taip stiprus, kad draugijų atstovai net nutarė, jog "Kas priešinsai visuotinam seimui, tas yra Lietuvos ir demokratijos priešas". Jau buvo ir balsai, kad jei tarybos nešauks seimo, tai Chicagos suvienytos draugijos privalą padaryti tą žingsnį.

Nemaža triukšmo buvo ir dėl vietinių lietuvių dienraščių. Mat draugijos buvo kvietę lietuvių dienraščių reporterius, bet pribuvo tik "Lietuvos" reporteris. Prie to viso "Draugas" nedraugiškai esą atsisėdė linkui draugijų, neskelbia juo turimų ir tam panašiai. Kaip matyt, pusėtinai neužsiganėdinę "Draugu." M. K. Š-nis.

SEIMO REIKALAI.

Ar skaitėte, kad ir "Draugas" jau prabilo šitą reikalą Seimo. Na, tai dabar visi nusivietė šiek-tiek tas ginčas, kuriuo pamatuota, buk Lietuvių Visuotinis Seimas dabar mat esąs nereikalingas.

"Draugas" sako, kad Amerikos Lietuvių [katalikų] Taryba, savo posėdyje laikytame Pittsburgo 19-ą vasario 1919 m., atradusi bereikalingu daiktu šaukti Visuotiną Amerikos Lietuvių Seimą.

A. L. T. savo "imperatoriską" galybę per "Draugą" įsakio pavaldiniams:

1) išnešti protestus prieš lenkus (bet tik tykliai) ir pasiųsti į "Draugo" redakcijos "gurbą." Nes "Draugas" jau daugybės protestų panašiai patalpino.

2) Karūmėnės organizavimą, girdi, reikia anot jų žodžių, padaryti rimtai; tik ne ant tokio seimo. Tas "rimtumas" turbūt reiškia begalines kalbas, svarstymus, ginčus-panašiai kaip ir seimo reikale.

3) Reikalui rubų rinkimų minėta Taryba taipgi pritaranti. Bet čion irgi ne seimo reikalas. Mat, sulyg jų manymo, kiekvienas gali surinkti savo skarmalus ir į Lietuvą nuvežti, nėra buk reikalo visus į kruvą maišyti. Gink Dieve, susimaišytų, tai ar atskirsi tautiškus nuo katalikiškų. O ant galo gal katalikas dar apsi-vilksti su kokio socialisto rubu, tai kas tada būtų?

Aišku jau dabar mums, kad ir skarmalus ir tuos maišyti negalima.

4) "Draugas" sako, kad jau pradėjus rinkti vardus tu visų, kurie agituoja už Seimo reikalingumą ir žada paskelbti savo spaudoje. Ot tas tai ir man patinka! Duok Dieve, kad tas išsipildytų, nes tai turbūt pirmą ir rimčiausią darbą "Draugas" atliktų linkui Tėvynės.

As tvirtai tikiu, kad "Draugas" neužmirš pagarsinti ir vardus tų, kurie agituoja ir prieš Seimą, o tada galėsime tokių geradėjų vardas išsikirpę pasiųsti Lietuvon, iš ko bus visiems aišku, kaip mūsų vadai darbavosi ir norintiems veikti ne tik kenkė, bet klaidingai dar ir kelią nurodinėjo. Ir dar "Draugas" gal bus taip geras atkartoti ir tą, kad Taryba kartu su "Draugu" štabu yra už tai, kad lai Tėvynė pražusta, lai tenai mūsų brolius ir sesutes priešai išsmaugia, bile mes tik galėsime sau sutaupinti Seimo lėšas-60 tukstančių.

Supraskime žmonės, kad mūsų nekurie veikėjai brangina labiau kelias dešimtis tukstančių doliarų negu Tėvynę. Todelei ir Seimas tokiems negali būti reikalingas.

Brangžolė.

SEIMO REIKALAI.

Vasario 25 d. 1919 metų, Šv. Kryžiaus parapijinėje svetainėje, ant Town of Lake, Chicagoje, Ill., Tautos Fondo 39tas Skyrius laikė savo ekstra susirinkimą, idant apkalbėti klausimą: ar reik, ar nereik dabar šaukti Amerikos Lietuvių Visuotiną Seimą?

Išklausius įvairių nuomonių ir apsvačius minėtą klausimą, susirinkimas, dalyvaujant arti trims šimtams (300) narių, išnešė sekančią rezoliuciją:

"Kadangi Lietuvos laisvės reikalas dabar, kaip matome, yra dideliame pavojuje kaip iš lenkų, taip iš bolševikų pusės, kurie stengiasi Lietuvą užgriebti ir Lietuvos žemę bei jos žmones nori vėl pavergti svetimon vergijon, ir

Kadangi jie tai gali atsiekti, jeigu mes lietuviai sėdėsime ir tylėsime, arba peštynes tarp savęs ir toliaus varinėsim,

Todėl mes nutariame sekančiai:

1. Visi tikri lietuviai, kam tiktai rupi mūsų tėvynės Lietuvos laisvė ir jos laisvė, privalo stoti dabar išvieno ir visi darbuotis iš visų savo pajiegių, kad išgauti mūsų Tėvynei laisvę ir pilną Nepriugulmybę, padėjus šalin ginčus ir partijų nesutikimus.

2. Tam tikslui mes atrandame būtinai reikalingu šaukti kuogreičiausiai Visuotiną Am. Liet. Seimą, kuris išreikštų visam pasauliui lietuvių norus ir taipgi pagelbėtų mums patiems susitvarkyti prie geresnio darbo kovai už Lietuvos Nepriugulmybę.

3. Mēs reikalaujame, kad mūsų Tarybos tuojuos nukirgtų vietą ir dieną tokio Visuotinio Seimo šaukimui, toki Seimą suauktų ir jeigu galima, tai mēs išreikšime pageidavimą, kad toks Seimas būtų suauktas Chicagoje.

4. Šita rezoliucija, per mūsų išrinktą Rezoliucijų Komitetą, turi būti pasiųsta Amerikos Lietuvių Tarybai. Pildomamjam Tarybų Komitetui Washington, Tautos Fondui ir taipgi turi būti paskelbta lietuvių laikraščiuose."

Už viršminėtą rezoliuciją balsavo visi busieji šiame mitinge, išskyrus apie tryliką (13) parių, kurie balsavo prieš.

Rezoliucijų Komisija.

Dr. G. M. Glaser

Praktikuoja jau 27 metai
3149 S. Morgan St., kėrtė 32 st.
Specialistas Moterisų, Vyrų, ir Chronisų Ligų.
Valandos: 9-10 ryto, 12-2 po pietų, 6-8 vak. Nedėl. 9-2.
TELEFONAS YARDS 687.

DIENINIS IR VAKARINIS MOKYKLAS

Čia gal lengvai ir greitai išmokti Anglių ir Lietuvos kalbas, aritmetiką, S. V. Anglijos, Lietuvos ir abiejų istorijas, geografiją, rašyti laiškus, ir t. t. Toliau, turime Grammar ir High School'ų skyrius. Lietuvių mokytojai. Sinaudokite liuosą laiką pasimokimui, nesigalėsite. American College Preparatory School 3103 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DR. M. T. SPIKOLIS LIETUVIS

Gydytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St.

JOHN SMETANA SPECIALISTAS AKIŲ

1801 S. Ashland Ave., Chicago

Kampas 180as Gatvės.
30ias lubos, virš Platto' optikos. Tėmvi-ir i mano parašą
Valandos: nuo 9tos val. ryto iki 8 val. va

K. MICHALOWSKI

DAKTARAS OPTIKAS

Egzaminuoja akis ir priskiria akinus. Didelis sandelis visokių aukso daiktų. Mēs taipgi taisome visokius auksos sidabro daiktus. Kainos žemiausios. 3303 SO. MORGAN STREET

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE

Mokina siuvimo, kirpimo, designing dienomis ir vakarais del biznio ir namų. Paludijimai išduodami ir vietos parupinamos dykai. Atsilankykite arba rašykite, o mēs pasistengime suteikti jums patarimą.

SARA PATEK, Principal
3205 S. Halsted St., 1850 Wells St.

Mildos Teatras

3138-42 S. Halsted St.

Prasideda 7 valandų kas vakarą.

Subatoni ir nedėliomis 2 val. po pietų.

Zemai 15c

Viršui 10c

Čia prirokojama ir karės mokesčiai

</